

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

СУБОТА, 24 СІЧНЯ 2026 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№20 (8212)

ЦИТАТА ДНЯ

УРСУЛА ФОН ДЕР ЛЯЄН:

«ЄС активно готує майбутнє України як сучасної суверенної та вільної країни. Це потужний сигнал нашому хороброму сусіду та партнеру у скрутний час».

Президент Європейської комісії про роботу над пакетами пропозицій для безпеки та процвітання

Гарантувати зв'язок під час відімкнень світла

СТАБІЛЬНІСТЬ. Прем'єр-міністр Юлія Свириденко провела зустріч із представниками операторів мобільного зв'язку. Оператори мобільного зв'язку закупили більш як 15 тисяч генераторів для резервного живлення базових станцій. Понад 8000 базових станцій працюють на генераторах.

«Наше спільне завдання — гарантувати зв'язок у всій країні навіть під час тривалих відімкнень світла, — зазначила Юлія Свириденко. — Стабільний зв'язок важливий для життєзабезпечення людей і громад».

На зустрічі обговорили забезпечення достатніх запасів пального для безперебійної роботи генераторів.

Оператори мобільного зв'язку працюють над тим, щоб українці мали стабільне покриття голосовим зв'язком і можливість надсилати смс за будь-яких умов енергозабезпечення, повідомляє Департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату КМУ.

ЦИФРА ДНЯ

8,2%

становило зростання цін виробників промислової продукції за підсумками 2025 року, повідомляє Державна служба статистики

Пенсійний фонд подовжив години прийому

СЕРВІСНІ ЦЕНТРИ. Упродовж останнього часу до Пенсійного фонду України звертається дедалі більше громадян. Щоб кожен відвідувач міг отримати необхідні послуги без тривалого очікування в чергах, запроваджено подовжений режим роботи сервісних центрів.

Нині 42 сервісні центри у великих містах працюють з 07:00 до 20:00. Актуальну інформацію про режим роботи обраного територіального органу ПФУ можна дізнатися за посиланням.

Також доступні онлайн-способи записатися на прийом до сервісного центру — через вебпортал електронних послуг Пенсійного фонду та мобільний застосунок «Пенсійний фонд України».

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності спільно з Міністерством внутрішніх справ налагодило механізм оперативного реагування на звернення від вразливих категорій населення в умовах енергетичної кризи, повідомляє Мінсоцполітики.

Усім нам потрібні гарантії безпеки

АКТУАЛЬНО.

У Давосі Президент України зустрівся з лідерами США та Швейцарії, а також взяв участь у засіданні Всесвітнього економічного форуму

Насамперед у Давосі Володимир Зеленський провів продуктивну змістовну зустріч із Президентом США Дональдом Трампом. Глава нашої держави подякував Президентові Трампу за його зусилля для припинення кровопролиття та закінчення війни. Лідери обговорили роботу української й американської переговорних команд, які фактично щодня працюють у форматі зустрічей або спілкування. За словами Президента України, зараз документи ще більш підготовлені.

Окрему увагу було відведено зміцненню української протиповітряної оборони. Володимир Зеленський зазначив, що попередня зустріч із Президентом Трампом 28 грудня у Флориді допомогла захисту неба, і Україна розраховує на посилення й цього разу. Президент України подякував за попередній пакет ракет для ППО і попросив про додатковий.

У Давосі Володимир Зеленський провів першу зустріч із Президентом Швейцарії Гі Пармеленом. Він привітав Гі Пармелена з обранням на посаду та подякував Швейцарії за незмінну підтримку України від самого початку повномасштабної російської агресії. Президенти обговорили дипломатичну роботу, спрямовану на досягнення достойного миру, і важливість посилення санкцій проти росії. Україна цінує санкційну політику Швейцарії і розраховує на важливі рішення й надалі.

Володимир Зеленський розповів про ситуацію в Україні на тлі постійних російських ударів по енергетичних об'єктах під час цієї холодної зими та цілодобову роботу ремонтних бригад, енергетиків для відновлення електро-, тепло- й водопостачання в українських містах і громадах. Він поінформував про потреби для підтримки енергетичного сектору та зміцнення ППО. Лідери обговорили можливість додаткового внеску Швейцарії до Фонду енергетичної підтримки України.

Також у Давосі Президент України узяв участь у панельному засіданні International Advisory Council for Ukraine's Recovery. На ньому були присутні представники міжнародного бізнесу, фінансових установ та енергетичних компаній.

Триває передплата на 2026 рік. Передплату приймають усі відділення поштового зв'язку. Також її можна оформити на сайті АТ «Укрпошта»: www.ukrposhta.ua

Газета для тих, хто приймає рішення

✓ ОПЕРАТИВНО

друкуємо закони України, укази і розпорядження Президента, урядові рішення, адже більшість із цих документів набирають чинності саме з дня опублікування в «Урядовому кур'єрі»

✓ ПЕРЕДПЛАТНА ЦІНА

ІНДЕКС 61035

На 1 місяць

На 3 місяці

На 6 місяців

На 12 місяців

222 грн

666 грн

1332 грн

2664 грн

Вартість приймання передплати — 24 грн за один абонемент.

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України на 26 січня 2026 року

USD 43.1391

EUR 50.6539

PLN 12.0473/

AU 213129.15

AG 4281.71

PT 117209.37

PD 85517.66

за 1 долар США

за 1 євро

за 1 злотий

за 1 трійську унцію

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Держава дбає про виробників продовольства

ЗАСІДАННЯ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ. Уряд ухвалив рішення на підтримку аграріїв

Кабінет Міністрів ухвалив рішення для підтримки агро-виробників, від яких залежить продовольча безпека держави в умовах повномасштабної війни. Про це повідомила Прем'єр-міністр Юлія Свириденко. Зокрема, уряд запроваджує новий напрям грантової підтримки для агровиробників. Відтепер підприємці зможуть отримати гранти на будівництво овочесховищ і фруктовосховищ.

«Держава покриватиме до 30% вартості будівництва, але не більш як 20 мільйонів гривень, за умови співфінансування від отримувача. Підтримку надаватимуть для будівництва сховищ місткістю понад 3 тисячі тонн і за умови створення робочих місць», — поінформувала очільниця уряду.

Для прифронтових регіонів діятимуть пільгові умови. Держава зможе покрити до 50% вартості будівництва, якщо підприємство розташоване на територіях активних або можливих бойових дій; має у власності 80% земельних ділянок на тимчасово окупованих територіях.

Крім того, уряд вдосконалює механізм компенсації за пошкоджені посіви на прифронтових територіях. Юлія Свириденко повідомила, що одержати державну підтримку зможуть аграрії, які працюють на територіях можливих та активних бойових дій і зазнали втрат через війну або складні погодні умови. Аграрії зможуть отримати компенсацію до 4700 гривень за гектар пошкоджених посівів, але не більш ніж за 2 тисячі гектарів одному господарству. Адресна підтримка допоможе аграріям зберегти виробництво та продовжити роботу у складних умовах.

«Обидва рішення — інвестиція у продовольчу безпеку держави. Вони дадуть аграріям змогу краще планувати виробництво та сприятимуть економічній активності громади, зокрема поблизу лінії фронту», — наголосила Прем'єр-міністр.

За інформацією обласних військових адміністрацій, 2025 року площа пошкоджених посівів становить майже 166 тис. гектарів, з яких третину документально підтверджено в Херсонській області.

«Аграрії на прифронтових територіях працюють у складних умовах і щодня стикаються з додатковими ризиками. Ухвалені зміни забезпечать адресну підтримку сільгоспвиробників,

Юлія Свириденко повідомила, що аграрії зможуть отримати компенсацію до 4700 гривень за гектар пошкоджених посівів

частково компенсують завдані втрати та допоможуть зберегти виробництво, що має важливе значення для продовольчої безпеки держави», — зазначив заступник міністра економіки, довілля та сільського господарства Тарас Висоцький.

Очікується, що втілення рішення 2026 року сприятиме стабілізації роботи аграрних господарств, створить умови для планування посівних кампаній та збереження виробничого потенціалу аграрного сектору.

Прозоре будівництво

Уряд підтримав запуск застосунку «Прозоре будівництво» для фахівців державного архітектурно-будівельного контролю. Замість паперових актів та суб'єктивних рішень — чіткий алгоритм у смартфоні. Цифровий інструмент зробить огляд об'єктів фіксованим, а результати — доступними для кожного. Більше не вийде «не помітити» порушення або домовитися. Кожен крок фахівця фіксуватиметься в цифрі.

Застосунок працює як суворий чекліст. Фахівець приїжджає на об'єкт і має перевірити все за списком: від інклюзивності до пожежної безпеки. Фахівець зобов'язаний сфотографувати кожен етап виїзного огляду

об'єкта. Система дає змогу додавати в режимі реального часу фото та відео. Завантажити старе фото з галереї неможливо. Застосунок не дозволить завершити перевірку, якщо інспектор не заповнив усі пункти.

Після огляду заповнений чекліст автоматично передається в систему до робочого кабінету посадовця. Саме на основі цього цифрового документа формується довідка для видачі сертифіката. Це прибирає ризик підміни даних чи втрати результатів перевірки дорогою до офісу.

Нові правила стосуються великих об'єктів (класи наслідків СС2 та СС3): житлових комплексів, торговельних центрів, лікарень тощо. Для звичайних приватних будинків усе залишається, як раніше — за декларативним принципом.

Результати виїзних оглядів стають публічними. Ви зможете зайти на портал ЄДЕССБ і побачити реальний стан будинку, в якому плануєте купити квартиру. Це захист інвесторів і гарантія безпеки мешканців.

Прибирається людський чинник і корупція з будівельної галузі. Усе просто: виконав норми — отримав дозвіл.

Мобільний застосунок «Прозоре будівництво» розробила Державна інспекція архітектури та містобудування у співпраці з Міністерством розвитку гро-

мад і територій та Міністерством цифрової трансформації за підтримки проекту «Цифровізація для зростання, доброчесності та прозорості» (UK DIGIT), що виконує Фонд «Євразія» та фінансує UK Dev. Партнер проекту — Фонд «Східна Європа». Оновлений чекліст реалізовано за підтримки Європейського Союзу в межах проекту DT4UA, що впроваджує Академія електронного управління.

Цифровізація ринку праці

Кабінет Міністрів починає втілювати експериментальний проєкт, який переводить працевлаштування в цифровий формат через єдину інформаційно-аналітичну систему «Обрій». Координатори проєкту, розрахованого на два роки, — Міністерство економіки, довілля та сільського господарства і Міністерство цифрової трансформації, а відповідальна за організацію та забезпечення його реалізації — Державна служба зайнятості.

Проект створює єдине цифрове середовище, де його учасники — роботодавці та працездатні особи — матимуть змогу всі основні етапи трудових відносин здійснювати онлайн: пошук роботи; підбір персоналу; укладення трудового договору та його

го припинення; ведення особової справи працівника.

Що змінюється для людей і роботодавців? Усі етапи трудових відносин буде цифровізовано. Усі процеси реалізовуватимуть через портал та мобільний застосунок «Дія». Кожна працездатна людина матиме власний цифровий профіль «Обрій» ID із переліком кваліфікацій і навичок за європейськими стандартами ESCO. Отримає доступ до вакансій, запропонованих системою, зокрема за допомогою штучного інтелекту. Перелік пропозицій роботи буде сформовано за принципом відповідності вимогам конкретної вакансії — від повної сумісності до 51%. Якщо цей показник буде меншим, система визначить кваліфікації, які потребують підвищення, і запропонує навчання.

Через «Обрій» ID людина матиме змогу надсилати роботодавцеві відгук на вакансію та відомості про себе, а також підписувати електронні документи з кадрових питань. Роботодавець зможе керувати своїми обліковими даними, опрацьовувати перелік працездатних осіб та кандидатів, сформованих системою за рівнем відповідності їхнього досвіду та кваліфікації вимогам вакансії, запросити кандидата на співбесіду. Це дасть змогу роботодавцям швидше знаходити фахівців, а людям — релевантну роботу.

Єдина система передбачає створення реєстрів працездатних осіб і робочих місць. Кожен учасник експериментального проєкту матиме доступ до аналітичних систем, що аналізуватимуть та відстежуватимуть стан і тренди ринку праці, попиту та пропозиції робочої сили й надаватимуть інтерактивний звіт, зокрема в динаміці.

Експериментальний проєкт передбачає добровільну участь роботодавців і працівників. Це дасть змогу поступово впроваджувати цифрові інструменти й адаптувати їх до реальних потреб ринку праці.

Уряд планує, що єдина цифрова система запрацює в жовтні 2026 року.

Джерела:
Департамент інформації та комунікації з громадськістю Секретаріату КМУ
Міністерство економіки, довілля та сільського господарства
Міністерство цифрової трансформації
Державна служба зайнятості

Усім нам потрібні гарантії безпеки

(Закінчення.
Початок на стор. 1)

Глава держави подякував за увагу до України та підтримку, що особливо важливо зараз, коли росіяни, вдаючись до таких ударів, хочуть знищити холодом і людьми, і міста. Він наголосив, що зараз усе має працювати на стійкість України та силу українців.

«Треба бути реалістами і втілювати зараз конкретні речі, які люди можуть відчувати. Будемо плідно працювати з усіма, хто з Україною», — зазначив Володимир Зеленський.

Одна з головних тем обговорення — шляхи допомоги для подолання викликів в енерге-

тичному секторі, спричинених російськими обстрілами. На зустрічі йшлося про збільшення інвестицій у проєкти в Україні після досягнення достойного миру. Глава держави переконаний: це стане можливим, щойно Україна отримає надійні гарантії безпеки.

«Щодо гарантії безпеки для наших людей: це дуже важливо. Але це також для інвестицій та бізнесу. Це добре для всіх. І зараз ми перебуваємо в тому моменті, коли розуміємо, європейці та американці також розуміють, що всім нам потрібні гарантії безпеки — перш за все від Америки, а потім від Європи. Я сподіваюся, що ми зможемо завершити пакет реконструк-

ції, пакет процвітання, над яким зараз працюють наші команди», — сказав Президент.

За його словами, Європа має демонструвати активну позицію, щоб збудувати кращий світ, у якому не буде війни. Україна готова допомагати Європі всім необхідним, щоб гарантувати мир і запобігти руйнації.

«Ми готові бути частиною Європи, яка справді має значення, — Європи реальної сили, великої сили. Зараз нам ця сила потрібна, щоб захистити свою незалежність. Але вам незалежність України потрібна також, тому що завтра вам, можливо, доведеться захищати ваш спосіб життя. І коли Україна з вами, ніхто не витратить об вас ноги»,

— наголосив Володимир Зеленський.

Крім того, обговорили роботу бізнесу в Україні в умовах повномасштабної війни. Глава держави зазначив, що попри війну вітчизняний бізнес працює та розвивається, і головне — втілює сучасні технології та інновації.

Участь у зустрічі взяли єврокомісар з питань розширення Марта Кос, єврокомісар з економіки Валдіс Домбровскіс, президент Світового банку Аджай Банга, адміністратор Програми розвитку ООН Александр Де Кроо, голова і генеральний директор компанії BlackRock Ларрі Фінк, а також засновники та керівники компаній: Fortescue (Австралія), Vestas (Данія), Schneider Electric

(Франція), Siemens Energy (Німеччина), TenneT (Нідерланди), Equinor (Норвегія), Sonae (Португалія), Vattenfall (Швеція), ABB (Швейцарія), Koç Holding (Туреччина), Bank of America (США), Arup Group (Велика Британія), Henry Schein (США), AES (США), Bunge Global (США), Citi (США), Goldman Sachs.

Володимир Зеленський провів телефонну розмову із Прем'єр-міністром Норвегії Йонасом Гаром Стере. Він поінформував про зустріч із Президентом США Дональдом Трампом у Давосі, дипломатичні плани щодо подальших переговорів та роботу над документами. Президент розповів про українську команду переговорів-

ників, яка зустрічатиметься з американською й російською сторонами. «Очікуємо, як це пройде, і будемо визначатися з наступними кроками», — зазначив він.

Лідери обговорили підсумки щорічного Всесвітнього економічного форуму. Президент України наголосив, що всі в Європі мають ставати сильнішими та більше працювати разом.

Окрему увагу Володимир Зеленський і Йонас Гар Стере приділили ситуації в Україні та потребам для захисту людей. Президент подякував Норвегії за всю підтримку, особливо енергетичну.

Джерело:
Офіс Президента

ЗВИТЯГА

Війна може завершитися, але в душі бійця — ніколи

ЗАПАС МІЦНОСТІ. Про надзвичайно важке поранення в перший день повномасштабного вторгнення російських агресорів, спорт, службу в ТЦК і цінності майора Збройних сил України Ярослава Фіногенова

«Зате ноги не мерзнуть. Я обожнюю риболовлю, а тепер взимку, коли тріщить мороз, можна виходити на лід і годинами сидіти над лункою. Та й шкарпетки раз у три місяці можна міняти — вони не протираються», — усміхаючись каже захисник Вітчизни.

Ярославу 32 роки. Він майор ЗСУ. Начальник групи цивільно-військового співробітництва Вінницького обласного територіального центру комплектування та соціальної підтримки. Уже сім років у війську. Ще 2019-го приєднався до Збройних сил, підписавши контракт. Жартує, що мобілізація — то для слабаків. Служив на калінінському арсеналі юристом.

Мінлива доля розпорядилася так, що 24 лютого 2022 року офіцер втратив відразу обидві ноги. Відтоді — лікування, реабілітація, протезування, багато ветеранського спорту і продовження служби в ЗСУ. Військовий погодились розповісти про свою службу в лавах територіального центру комплектування та соціальної підтримки, роль ветеранського спорту під час реабілітації й надалі, про виховання культури поваги до ветерана в українському суспільстві та особистий запас міцності.

Навіть забув свій ціпок у спортзалі

«Удосвіта 24 лютого 2022 року нас підняли за тривоги. Розпочався потужний ракетний обстріл військової частини, влучило в наш боєкомплект, він вибухнув і... знайшов мене. На жаль, поранень легких і важких зазнали й інші наші військово-службовці, були й загиблі. Ось таким драматичним був початок моєї війни... І кінець, адже о 8:30 мене вже евакуювали.

Через велику крововтрату зупинилося серце, відмовляла печінка... Було дуже багато супутніх проблем вже після поранення: відмирили тканини на ушкоджених кінцівках. Тиждень чи більше був у реанімації. Потім півтора року реабілітації у всіх точках нашої країни і не лише. Наприкінці літа 2023 року повернувся з Японії в рідну Вінницю», — розповідає Ярослав.

За власними спостереженнями військовослужбовця, виявляється, інші країни нічим не кращі за Україну в контексті протезування, а в дечому, мабуть, навіть поступаються нам. Зокрема, переконаний він, Японія справді дуже розвинена країна, та протезування — не їхній коник. Але в наших фахівців набагато більше практики та пропозицій.

«Якось, вже після повернення в Україну, я вирішив піти у спортивний зал. Певна річ, пересувався тоді ще з ціпком, але все-таки твердо вирішив відвідати тренажери. Пішов раз, удруге... Тренування нормально заходили, і тоді вирішив узяти абонемент. Походив ще місяць і, уявляєте, навіть... забув свій ціпок у спортзалі. Ось

Власним прикладом Ярослав підтверджує, що спорт — класний спосіб реабілітації

так тоді й зрозумів, що він мені більше не потрібен.

А наприкінці 2023 року був відбір на змагання від Повітряних сил США. Це були перші в моєму житті ветеранські змагання. Далі був відбір на Invictus Games, Ігри ветеранів, змагання зі стронгмену, багатоборств тощо. Нині дуже багато ветеранських змагань, лиш часу немає їздити на них. У 2024—2025 роках їздив у складі збірної на міжнародні змагання в Іспанію. Торік посів два других і третє місце, цього року — три перших і одне друге.

Працював у таких дисциплінах: жим лежачи, поштовх гирі (дві штуки по 24 кг), air-байк, жим лежачи на максимум: за одну хвилину 60 кг я витиснув 52 рази», — розповідає він.

Ветеранський спорт в Україні розвивається дуже стрімко з кожним роком. Кількість ветеранів з пораненнями, на жаль, збільшується, і вони йдуть у ветеранський спорт. За словами Ярослава, такий підхід дуже позитивний, адже справді добре, що хлопці не закриваються в собі, не шукають відповідей в алкоголі чи наркотиках. А спорт — це класний спосіб реабілітації, і зараз в Україні проводять так багато ветеранських змагань, що іноді учасники просто не встигають брати участь у них, хоч їм хочеться їздити на всі.

«Почуваюся на своєму місці»

«Після важкого поранення був такий непевний період, коли я взагалі не розумів, як маю повернутися до життя: після госпіталю, лікарні, де всі були такі, як я, — без кінцівки чи двох. Чому? Бо ти вже поступово звикаєш до цього середовища, і потім складно зрозуміти, як повернутися у світ цивільний. Я повер-

нувся у свій ЖК — і був тільки один такий. Яким буде сприйняття суспільства? Чим далі займатися? Кому я ще, крім моїх близьких і побратимів, тепер потрібен?..

На той момент я міг продовжити службу лише в територіальному центрі комплектування та соціальної підтримки. Звідти мені надійшла пропозиція, і я погодився. Відтоді служу тут.

Дехто з наших хлопців уже звільнився, а я досі тут. Чому так? Продовжую свою службу на ентузіазмі, можливо. Хоч насправді мені просто подобається те, чим займаюся. Можливо, це також відіграє якусь не останню роль.

Сфера моєї відповідальності — цивільно-військове співробітництво на Вінниччині. Супровід сімей загиблих, полонених і

шого ще й з координацією паперової роботи, що дуже важливо. Наприклад, і сам Ярослав, коли зазнав важкого поранення і оформлював одноразову грошову допомогу, довго шукав перелік потрібних документів. На особистому досвіді офіцер встиг пересвідчитися, що майже у всіх відповідних структурах сприймають фактично байдуже, є в тебе нога чи немає, бо насамперед потрібен папірець. І доводилося через особисті контакти дізнаватися, де що оформляти і яку довідку куди подавати. Така практика важка й печальна. Щоправда, тепер, за словами офіцера, із цим набагато простіше, але бюрократична система, на жаль, нікуди не ділася. Хоч нині в Україні діє розвинена мережа ветеранських хабів, де працюють досвідчені юристи, які також займаються ветеранським супроводом.

«Для прикладу: дуже важко пройти всі кола пекла, щоб, скажімо, отримати компенсацію за житло. Але це можливо, бо у цьому разі важлива риса — твоя особиста впертість. Звісно, прикро, що створено такі умови.

Ні для кого не секрет, що ветерани війни відчують несправедливість, коли стикаються із цивільним світом. Згадаю ще один показовий приклад: коли приходиш у спортзал, а там накачані здоровані із групою інвалідності. Чому так? Чому створено нерівні умови для всіх? А поряд із цим зайдіть у будь-який торговий центр, де море мобілізаційного ресурсу», — зітхає він.

Надважлива підтримка рідних і друзів

Так, захисники України авторитетно підтверджують: люди у військовій формі стали для співвітчизників тригером, майже аналогією чорного полотна для біка. На переконання Ярослава, багато українців уже всіх військових бояться, а не лише конкретно тих, які в ТЦК. Чо-

му платить громада, де він живе. Для них це нормальні гроші з їхньою середньою зарплатою, і ця пенсія для них вагома.

«Сказати, скільки я отримую цивільної пенсії? 17 500 гривень, за поранення. Військову пенсію не можу собі оформити, бо якщо звільнюся, то не повернуся на службу. Адже згідно з висновком ВЛК, вважаюся не придатним до військової служби. Але загалом зараз тенденція така, що 2 група інвалідності — це 20 тисяч гривень. Якщо наочно, то це мінус одна кінцівка.

Перша група інвалідності — під 30 тисяч гривень. Але з 1 групою не всі люди залишаються працездатними. А якщо в тебе є сім'я, діти?..

Загалом вибудовувати культуру виховання і ставлення до ветерана варто починати зі школи. Потрібно проводити соціальну роботу, відповідні уроки», — каже він.

Ярослав зізнається, що раніше дуже різко реагував на увагу до себе з боку цивільних. Розповідає про таку ситуацію. Якось сів у KFC на високому стільчику, пив каву, розгойдував протезом. А поруч сиділа жінка старшого віку і довго мовчки дивилася на його протез. Він тоді запитав її: «Що, собі такі хочеш?». Вона нічого не відповіла, проте відвела погляд.

«Тепер уже не реаую так. Може, став більш інтервованим у суспільство. Може, і оточення змінилося. Але зараз переважно діти звертають увагу, можливо, батьки їм нічого не пояснюють. Улітку, наприклад, ходжу в шортах, бо спека. У моєму дворі один чотирирічний хлопчик, киваючи на мій протез, постійно запитує: «Це ракета?». Відповідаю: «Так, братан, ракета», — сумно усміхається майор.

Певна річ, донька офіцера також запитувала після поранення, чому в нього тепер такі ноги. Хоч їй пояснювали, не раз обговорювали це. Підтримка рідних і друзів надважлива. Бо, на жаль, трапляється, що у воїнів-побратимів набагато легше поранення, але дружини покинули їх. Насамперед психологічно важко самому усвідомити, що буде далі. А тут ще й від близьких така небажана реакція.

«Я, до речі, зрозумів, що мене може зрозуміти людина з аналогічною проблемою — з однією кінцівкою або взагалі без кінцівок. Наскільки протез може натирати, як із ним у спеку... І побувати в цій шкурі можна лише раз у житті й безповоротно. Тимчасово не вийде. Треба вчитися всього наново: ходити сходами вгору чи вниз, водити авто.

Що для мене буде завершенням війни? Очевидного такого відчуття не настане ніколи. Загибло багато моїх побратимів і товаришів. Так, війна може завершитися на папері. Але в душі вона не закінчиться ніколи».

Людмила КЛІЩУК,
АрміяInform, онлайн-видання
Міноборони

Вибудовувати культуру виховання і ставлення до ветерана варто починати зі школи. Потрібно проводити соціальну роботу, відповідні уроки тощо.

зниклих безвісти військових. Почуваюся на своєму місці, коли усвідомлюю користь від того, що роблю. Мої функціональні обов'язки в цьому й полягають. Доводиться розв'язувати багато паперових питань. Чимало ситуацій, які треба врегульовувати вручну: наприклад, коли на ВЛК не пов'язали поранення із захистом Батьківщини. У кожній такій ситуації треба комунікувати дуже по-людяному, бо маємо справу з напруженим, вразливою цільовою аудиторією», — переконаний Ярослав Фіногенов.

Майор та його колеги в ТЦК та СП працюють з-поміж ін-

му так? Бо ніхто не готовий помирити і ніхто не хоче залишити сім'ю напризволяще.

«Чимало українців залишилися при своїх інтересах, серед них і я. Але держава не забезпечує на належному рівні тих, хто за неї воював. Люди потрібні тільки до того моменту, поки потрібні. А якщо я звільнюся з ТЦК, то чи знайду собі роботу в цивільному житті?» — риторично запитує ветеран війни.

До речі, для порівняння. Ветеран американської армії (не офіцер) отримує 6 тисяч доларів пенсії. 4 тисячі — від військової організації, в якій проходив службу, і ще 2 тисячі йо-

ДОКУМЕНТИ

Аналізує та інтерпретує текст [MOB 2.2]	визначає, про що йдеться в прочитаному тексті/медіатексті [2 MOB 2.2.1]	формулює тему прочитаного тексту/медіатексту і пояснює заголовок [2 MOB 2.2.1-1]	визначає головну думку прочитаного тексту/медіатексту, її зв'язок із наведеною інформацією [4 MOB 2.2.1]	формулює і пояснює головну думку прочитаного тексту/медіатексту із урахуванням різних складників тексту [4 MOB 2.2.1-1]		на основі серії малюнків створює самостійно або під час роботи у групі усну розповідь про зображені події [2 MOB 2.6.1-4]		на основі серії плакатів, фотографій, фрагментів відео створює самостійно або під час роботи у групі опис або міркування щодо поданих зображень [4 MOB 2.6.1-4]
		називає персонажів художнього тексту/медіатексту та описує їх вчинки, визначає предмет повідомлення в нехудожньому тексті/медіатексті [2 MOB 2.2.1-2]		вирізняє головних і другорядних персонажів у художньому тексті/медіатексті, особливості оповідача [4 MOB 2.2.1-2]		встановлює відповідність пунктів простого плану тексту самостійно [2 MOB 2.6.1-5]		змінює оповідача в прочитаному художньому тексті/медіатексті, перетворює текст, зокрема інсценізує, під час роботи у групі та із допомогою вчителя [4 MOB 2.7.1-1]
	визначає у прочитаному тексті-розповіді типові особливості, використовує встановлену послідовність подій залежно від мети завдання [2 MOB 2.2.2]	визначає у прочитаному тексті-розповіді вступ, основну частину (події), кінцівку [2 MOB 2.2.2-1]	визначає у прочитаному тексті типові особливості і використовує їх залежно від мети завдання [4 MOB 2.2.2]	визначає головну інформацію в нехудожньому тексті/медіатексті (текст-опис, текст-міркування) [4 MOB 2.2.2-1]		імпровізує із репліками персонажів під час інсценізації прочитаного художнього тексту/медіатексту [2 MOB 2.7.1-2]		виконує за власним вибором творчу роботу в контексті прочитаного твору (карта подорожі персонажів, дизайн одягу, макет інтер'єру, книга рецензій тощо) [4 MOB 2.7.1-2]
		встановлює послідовність подій у прочитаному тексті-розповіді на основі логічного ланцюжка: спочатку, потім, наприкінці [2 MOB 2.2.2-2]		визначає елементи сюжету (зав'язка, розвиток подій, кульмінація, розв'язка) із допомогою вчителя, пояснює причини і наслідки вчинків персонажів [4 MOB 2.2.2-2]		формулює одне чи кілька запитань до автора прочитаного тексту/медіатексту в уявному інтерв'ю [2 MOB 2.7.1-3]		виявляє можливості форми різних видів мистецтва (кіно, театр, музика, живопис тощо) для представлення змісту прочитаного тексту/ медіатексту [4 MOB 2.7.1-3]
	вирізняє факти і думки в прочитаному тексті/медіатексті, зокрема нехудожньому [2 MOB 2.2.3]	відрізняє думку від факту у прочитаному тексті/медіатексті [2 MOB 2.2.3-1]	вирізняє аргументи у прочитаному тексті/ медіатексті [4 MOB 2.2.3]	вирізняє аргументи до наведених у прочитаному тексті/медіатексті, зокрема нехудожньому тексті фактів [4 MOB 2.2.3-1]		3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, взаємодія з іншими особами та в режимі реального часу, зокрема в цифровому середовищі, дотримання норм створіє письмове повідомлення на добре відому тему [2 MOB 3.1.1]	створіє письмові висловлювання [MOB 3.1]	літературної мови складає і записує невеликі тексти різних типів/медіатексти (есе, спостереження, казка, вірш, оповідання, лист, оголошення, листівка, афіша тощо) [4 MOB 3.1.1-1]
	тлумачить зв'язок елементів форми із змістом у прочитаному тексті/медіатексті [2 MOB 2.2.4]	пояснює зв'язок змісту тексту/медіатексту з ілюстраціями у процесі парної і групової взаємодії [2 MOB 2.2.4-1]	пояснює вплив елементів форми на розуміння змісту прочитаного тексту/медіатексту [4 MOB 2.2.4]	пояснює роль простих для сприйняття графічних і візуальних засобів подання інформації в тексті/медіатексті (ширифт, колір, виноски, схеми тощо) [4 MOB 2.2.4-1]		зазначає авторство тексту/медіатексту, створеного самостійно або під час групової роботи [2 MOB 3.1.2-1]	дотримується вимог академічної доброчесності під час створення текстів/ медіатекстів [2 MOB 3.1.2]	зазначає джерело текстової, графічної та звукової інформації, використаної під час створення текстів/медіатекстів [4 MOB 3.1.2-1]
		розпізнає, називає в тексті синоніми, багатозначні слова, порівняння, пояснює їх роль у тексті [2 MOB 2.2.4-2]		розпізнає, називає в тексті фразеологізми, слова, вжиті в переносному значенні, пояснює їх роль у тексті [4 MOB 2.2.4-2]		пише слова за допомогою друкованих і рукописних літер українського алфавіту, обирає відповідний розмір шрифту для оформлення медіатекстів [2 MOB 3.1.3-1]	пише слова за допомогою друкованих і рукописних літер українського алфавіту, обирає відповідний розмір шрифту для оформлення медіатекстів [2 MOB 3.1.3-1]	розміщує письмовий текст на сторінці/у таблиці, дотримуючися необхідних берегів/інтервалів між словами і колонками, роблячи необхідні відступи, переноси слів (за потреби) [4 MOB 3.1.3-1]
Збагачує естетичний та емоційно-чуттєвий досвід [MOB 2.3]	визначає власний настрій і його зміни у процесі читання [2 MOB 2.3.1]	називає державні символи України та окремі національні символи, традиції українського народу, відображені в прочитаному тексті/медіатексті [2 MOB 2.2.4-3]	визначає власні емоції, пережиті у процесі читання [4 MOB 2.3.1]	розповідає про свої емоції, пережиті під час читання тексту/ медіатексту, і наводить приклади з тексту або власного життєвого досвіду на підтвердження висловленого [2 MOB 2.3.1-1]		вводить слова на клавіатурі, зокрема ті, які пишуть з великої літери [2 MOB 3.1.3-2]		уводить і корегує текст, позначає інтервали, розділові знаки, абзаци, обирає відповідне оформлення (ширифт, розмір, колір тощо) [4 MOB 3.1.3-2]
		розповідає про власний настрій, викликаний прочитаним текстом/медіатекстом, і наводить приклади з тексту або власного життєвого досвіду на підтвердження висловленого [2 MOB 2.3.1-1]		використовує у власному мовленні відповідно до ситуації спілкування крилаті вислови, прислів'я, приказки, порівняння тощо [2 MOB 2.3.1-2]		обмінюється невеликими письмовими повідомленнями [2 MOB 3.2.1]	реагує за допомогою невеликих письмових словесних повідомлень або піктограм на певну інформацію (питання, привітання, прохання, згода, відмова тощо) [2 MOB 3.2.1-1]	берє участь у доборі та обговоренні змісту, форми і засобів оформлення медіатекстів (зображення, графічні знаки, піктограми, маркери, кольори, анімація тощо), ефективного способу презентації їх у груповій взаємодії або із допомогою вчителя [4 MOB 3.2.1-1]
	визначає словесні засоби вираження настрою літературного персонажа у процесі читання художнього тексту [2 MOB 2.3.2]	називає словесні засоби вираження настрою літературного персонажа під час читання із допомогою вчителя [2 MOB 2.3.2-1]	визначає словесні засоби вираження емоцій літературного персонажа у процесі читання художнього тексту [4 MOB 2.3.2]	описує емоції персонажів, використовуючи словесні засоби із прочитаного твору на підтвердження власної думки, пояснює, чому поділяє або не поділяє емоції певного персонажа [4 MOB 2.3.2-1]		дотримується елементарних правил безпечного спілкування [2 MOB 3.2.2]	розпізнає ситуації, у яких неможна розголошувати персональні дані [2 MOB 3.2.2-1]	дотримується основних засад безпечного спілкування та академічної доброчесності [4 MOB 3.2.2]
		відтворює настрій літературного персонажа під час читання за ролями або інсценізації прочитаного тексту [2 MOB 2.3.2-2]		відтворює відповідними словами, жестами, мімікою, інтонаціями емоції літературного персонажа під час читання за ролями або інсценізації прочитаного тексту [4 MOB 2.3.2-2]		удосконалює тексти/ медіатексти із допомогою вчителя [2 MOB 3.3.1]	обговорює відповідність змісту і будови власних письмових текстів/медіатекстів темі/заголовку, виправляє виявлені недоліки, додає частини, яких бракує, або видаляє абзаци [2 MOB 3.3.1-1]	удосконалює власні і будови письмових текстів/ медіатексти із урахуванням мети спілкування та адресата [4 MOB 3.3.1]
Оцінює текст [MOB 2.4]	зіставляє зміст прочитаного тексту/медіатексту з власним життєвим і читацьким досвідом [2 MOB 2.4.1]	пояснює, що подобається, а що ні у прочитаному тексті/ медіатексті (тема, персонажі, елементи форми, зокрема ритм, рима, звукові ефекти, шрифт, колір тощо) [2 MOB 2.4.1-1]	описує враження від змісту та елементів форми прочитаного тексту/медіатексту [4 MOB 2.4.1]	порівнює зміст та елементи форми прочитаного тексту/медіатексту із раніше прочитаними подібних персонажів, елементами форми, зокрема елементами сюжету, найяскравішими художніми засобами тощо [4 MOB 2.4.1-1]		перевіряє написане, виявляє і виправляє окремі мовні недоліки і помилки із допомогою вчителя [2 MOB 3.3.2]	знаходить і виправляє графічні недоліки письма, повтори слів, орфографічні і пунктуаційні помилки із урахуванням засвоєних правил [2 MOB 3.3.2-1]	виявляє і виправляє помилки в текстах/ медіатекстах [4 MOB 3.3.2]
		використовує під час читання графічні засоби на позначення власної оцінки змісту тексту відповідно до мети завдання [2 MOB 2.4.1-2]		аргументує власне ставлення до змісту прочитаного тексту [4 MOB 2.4.1-2]		4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної творчості, спостереження за мовними явищами, їх аналіз	розрізняє звуки в слові, слова в реченні, речення в тексті, характеризує мовні одиниці за вивченими ознаками [2 MOB 4.1.1-1]	виявляє особливості мовних одиниць і явищ [4 MOB 4.1.1]
	розрізняє власну думку і думку, висловлену іншою особою, щодо змісту прочитаного тексту/медіатексту [2 MOB 2.4.2]	вибирає з-поміж кількох запропонованих думок щодо змісту прочитаного тексту/медіатексту таку, яка відповідає власній позиції, і пояснює свій вибір [2 MOB 2.4.2-1]	висловлює власну думку щодо можливостей використання інформації із прочитаного тексту/медіатексту в життєвих ситуаціях [4 MOB 2.4.2]	пояснює можливість використання інформації із прочитаного тексту/медіатексту в різних життєвих ситуаціях [4 MOB 2.4.2-1]		добирає необхідну інформацію із текстів/медіатекстів самостійно або під час роботи у групі [4 MOB 2.5.1-1]	пояснює співвідношення звуків і букв українського алфавіту, вирізняє групи слів за лексичним значенням, види речень за метою висловлювання із допомогою вчителя [2 MOB 4.1.1-2]	аналізує будову слова для уточнення розуміння лексичного значення, перевіряє власне розуміння значення слова за тлумачним словником [4 MOB 4.1.1-2]
Обирає тексти для читання [MOB 2.5]	обирає книжки (тексти)/медіатексти для читання/прослуховування/перегляду; пояснює власний вибір [2 MOB 2.5.1]	використовує складники книжки самостійно або під час роботи у групі для отримання інформації про тему, автора, персонажів [2 MOB 2.5.1-1]	розрізняє різні цілі читання текстів/медіатекстів (для розваги, отримання певної інформації, для виконання певних дій тощо) і діє відповідно до визначеної мети [4 MOB 2.5.1]	добирає необхідну інформацію із текстів/медіатекстів самостійно або під час роботи у групі [4 MOB 2.5.1-1]		ураховує відомі мовні норми у власному мовленні [2 MOB 4.1.2]	уживає слова відповідно до кон- тексту; правильно наголошує за- гальноживані слова; правильно інтонує різні види речень за метою висловлювання та емоційним забарвленням у процесі читання [2 MOB 4.1.2-1]	удосконалює власне мовлення із урахуванням відомих мовних норм [4 MOB 4.1.2]
		обґрунтовує відповідність обраної книжки певній темі на підставі перегляду складників книжки [2 MOB 2.5.1-2]		використовує зміст книжки, елементи навігації Інтернет-ресурсу для пошуку необхідного тексту [4 MOB 2.5.1-2]		експериментує із звуками (буквами), словами, реченнями в мовних іграх із допомогою вчителя [2 MOB 4.2.1]	переставляє, додає, видаляє звуки (букви) у слові з метою отримання нового слова; утворює слова з набору значущих частин слова; поширює речення або замінює слова в реченні синонімами в мовних іграх [2 MOB 4.2.1-1]	створіє прості мовні ігри через експериментування із мовними одиницями [4 MOB 4.2.1]
Перетворює ін- формацию [MOB 2.6]	перетворює текстову інформацію у візуальну і навпаки [2 MOB 2.6.1]	на основі тексту/медіатексту малює ілюстрації, створює аплікації, ліпить персонажів казок тощо і пояснює свій вибір [2 MOB 2.6.1-1]	перетворює текстову інформацію на інші види інформації [4 MOB 2.6.1]	на основі прочитаного тексту створює медіатекст, зокрема комікс, афішу, рекламний ролик, невеликий за обсягом анімаційний фільм із допомогою вчителя [4 MOB 2.6.1-1]			Додаток 3 до Державного стандарту	створіє мовні ігри, зокрема ре- нні, анаграми, кросворди, ша- ради, добирає риму тощо [4 MOB 4.2.1-1]
		тлумачить інформацію, пода- ну графічно (ребуси, піктограми, карти думок, прості схеми, таблиці) [2 MOB 2.6.1-2]		фіксує текстову інформацію за допомогою різних графічних засобів (ребуси, піктограми, карти думок, прості схеми, таблиці, діаграми) [4 MOB 2.6.1-2]				створіє адаптовані тексти/ медіатексти, що звучать повільно і чітко та відпові- дають навчальним потре- бам, інтересам [4 УМД 1.1.1]
	відтворює типову рису характе- ру персонажа під час виразного читання або інсценізації літера- турного твору [2 MOB 2.6.1-3]			відтворює художній образ під час виразного читання або інсценізації літературного твору, урахувуючи ризики стереотипного сприйняття [4 MOB 2.6.1-3]				слухає довільно адаптова- ні казки, оповідання, вірші, п'єси, байки, розповіді з еле- ментами опису і міркування, реагує відповідно до змісту [4 УМД 1.1.1-1]

ДОКУМЕНТИ

Додаток 4 до Державного стандарту				
ВИМОГИ до обов'язкових результатів навчання здобувачів початкової освіти з мовно-літературної освітньої галузі (українська жестова мова)				
Загальні результати	1—2 класи		3—4 класи	
	конкретні результати	орієнтири для оцінювання	конкретні результати	орієнтири для оцінювання
Перетворює інформацію [УМД 2.6]	перетворює текстову інформацію у візуальну і навпаки [2 УМД 2.6.1]	на основі тексту/медіатексту малює ілюстрації, створює аплікації, ліпить персонажів казок тощо [2 УМД 2.6.1-1] тлумачить українською мовою інформацію, подану графічно (ребуси, піктограми, прості схеми) [2 УМД 2.6.1-2] відтворює типову рису характеру персонажа під час інсценізації літературного твору [2 УМД 2.6.1-3] тлумачить серію малюнків короткими фразами із використанням знайомої лексики самостійно або під час роботи у групі [2 УМД 2.6.1-4]	перетворює текстову інформацію в різні види інформації, зокрема створює медіатекст [4 УМД 2.6.1]	на основі прочитаного тексту створює медіатекст, зокрема комікс, афішу, рекламний ролик, невеликий за обсягом анімаційний фільм, працюючи у групі або із допомогою вчителя [4 УМД 2.6.1-1] тлумачить українською мовою інформацію, подану графічно (карти думок, таблиці, діаграми) [4 УМД 2.6.1-2] відтворює художній образ під час читання, читання за особами або інсценізації літературного твору [4 УМД 2.6.1-3] на основі серії малюнків створює самостійно або під час роботи у групі усну розповідь про зображені події [4 УМД 2.6.1-4] встановлює відповідність пунктів простого плану тексту [4 УМД 2.6.1-5] змінює кінцівку, місце подій, додає нових персонажів прочитаного художнього тексту/медіатексту [4 УМД 2.7.1-1] імпровізує з репліками персонажів під час інсценізації прочитаного художнього тексту/медіатексту [4 УМД 2.7.1-2] формулює 1—2 запитання до автора прочитаного тексту/медіатексту в уявному інтерв'ю [4 УМД 2.7.1-3]
Читає творчо [УМД 2.7]	експериментує із змістом прочитаного тексту [4 УМД 2.7.1]		3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, взаємодія з іншими особами письмово в режимі реального часу, зокрема в онлайн-середовищі, дотримання норм літературної мови	
	Створює письмові висловлення [УМД 3.1]	будує зв'язні мовні одиниці в межах відомої лексики за зразком або із допомогою вчителя [2 УМД 3.1.1]	складає словосполучення або речення на основі поданих слів [2 УМД 3.1.1-1]	створює письмові тексти/медіатексти із урахуванням мети і адресата спілкування [4 УМД 3.1.1]
Взаємодіє письмово в режимі реального часу (в онлайн-середовищі) [УМД 3.2]	пише слова розбірливо, використовуючи букви українського алфавіту [2 УМД 3.1.3]		пише слова за допомогою рукописних літер українського алфавіту [2 УМД 3.1.3-1]	дотримується елементарних вимог академічної доброчесності під час створення текстів/медіатекстів [4 УМД 3.1.2]
	Взаємодіє письмово в режимі реального часу (в онлайн-середовищі) [УМД 3.2]		обмінюється невеликими письмовими повідомленнями [4 УМД 3.2.1]	дотримується елементарних правил безпечного спілкування [4 УМД 3.2.2]
Редagueє письмові тексти [УМД 3.3]	удосконалює власні і чужі тексти/медіатексти із урахуванням мети спілкування та адресата [4 УМД 3.3.1]		удосконалює власні і чужі тексти/медіатексти із урахуванням мети спілкування та адресата [4 УМД 3.3.1]	
	перевіряє написане, виявляє і виправляє окремі мовні недоліки і помилки із допомогою вчителя [2 УМД 3.3.2]		знаходить і виправляє графічні недоліки, помилки на позначення звуків буквами в межах вивчених правил [2 УМД 3.3.2-1]	виявляє і виправляє помилки в текстах/медіатекстах [4 УМД 3.3.2]
Досліджує мовні явища [УМД 4.1]	спостерігає за мовними одиницями та окремими мовними явищами [2 УМД 4.1.1]		розрізняє звуки у слові, слова в реченні, речення в тексті, характеризує мовні одиниці за вивченими ознаками [2 УМД 4.1.1-1] пояснює співвідношення звуків і букв українського алфавіту, вирізняє групи слів за лексичним значенням із допомогою вчителя [2 УМД 4.1.1-2]	виявляє особливості мовних одиниць і явищ [4 УМД 4.1.1]
	вивчає звуки української мови відповідно до засвоєних норм, правильно наголошує знайомі слова [2 УМД 4.1.2-1]		удосконалює власне мовлення із урахуванням відомих мовних норм [4 УМД 4.1.2]	добирає доцільний спосіб подолання орфоепічних/орфографічних труднощів, зокрема за допомогою словників [4 УМД 4.1.1-1] аналізує будову слова для уточнення розуміння лексичного значення, перевіряє власне розуміння значення слова за тлумачним словником; вирізняє види речень за метою висловлювання та емоційним забарвленням [4 УМД 4.1.1-2] пояснює використання в мовленні граматичних форм слів і зв'язки між ними в реченні в межах вивченого [4 УМД 4.1.1-3] виявляє відомі мовні явища в тексті, зокрема добирає синоніми, антоніми, спільнокореневі слова [4 УМД 4.1.1-4] знаходить у текстах/медіатекстах відповідно до мети висловлювання слова, фрази для використання у власному мовленні під час спілкування [4 УМД 4.1.2-1] створює ребуси, анаграми, кросворди, шаради, добирає риму тощо із допомогою вчителя [4 УМД 4.2.1-1]
Використовує знання з мови в мовленнєвій творчості [УМД 4.2]	експериментує із звуками (буквами), словами, реченнями в мовних іграх із допомогою вчителя [2 УМД 4.2.1]		переставляє, додає, видаляє звуки (букви) у слові з метою отримання нового слова [2 УМД 4.2.1-1]	створює прості мовні ігри через експериментування із мовними одиницями із допомогою вчителя [4 УМД 4.2.1]
	Використовує знання з мови в мовленнєвій творчості [УМД 4.2]		експериментує із звуками (буквами), словами, реченнями в мовних іграх із допомогою вчителя [2 УМД 4.2.1]	створює прості мовні ігри через експериментування із мовними одиницями із допомогою вчителя [4 УМД 4.2.1]

Додаток 4 до Державного стандарту				
ВИМОГИ до обов'язкових результатів навчання здобувачів початкової освіти з мовно-літературної освітньої галузі (українська жестова мова)				
Загальні результати	1—2 класи		3—4 класи	
	конкретні результати	орієнтири для оцінювання	конкретні результати	орієнтири для оцінювання
Сприймає і розуміє природне жестове мовлення [УЖМ 1.1]	1. Взаємодія з жестомовними особами, сприймання, розуміння жестового мовлення для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях	сприймає і розуміє зміст невеликих жестомовних повідомлень наживо та в записі на теми, що відповідають власним потребам та інтересам [2 УЖМ 1.1.1]	сприймає і розуміє проявляє інтерес до сприймання невеликих казок, оповідань, розповідей, описів, поданих природним жестовим мовленням, на цікаві та повсякденні теми із навчальною та розважальною метою [2 УЖМ 1.1.1-1]	сприймає і розуміє природного жестового мовлення в навчальних ситуаціях
	сприймає репліки в діалогах на побутову і навчальну тематику [2 УЖМ 1.1.2]	доречно реагує природним жестовим мовленням на репліки в діалогах на побутову та навчальну тематику, виявляючи емоційну налаштованість на спілкування [2 УЖМ 1.1.2-1]	сприймає репліки в навчальних діалогах, під час групових обговорень [4 УЖМ 1.1.2]	доречно реагує природним жестовим мовленням на репліки в навчальних діалогах, під час групових обговорень [4 УЖМ 1.1.2-1]
Відтворює жестомовні повідомлення і перетворює їх в інші форми жестомовних повідомлень [УЖМ 1.2]	відтворює фактичний зміст жестомовного повідомлення відповідно до мети спілкування [2 УЖМ 1.2.1]	відтворює докладно, з деталями фактичний зміст короткого жестомовного повідомлення з опорою на ілюстрації, питання (хто? що? де? коли? який? тощо), простий план, схему тощо [2 УЖМ 1.2.1-1]	передає зміст жестомовного повідомлення відповідно до комунікативної ситуації, зокрема в умовах захищеного онлайн-середовища, месенджерів тощо [4 УЖМ 1.2.1]	передає вибірково зміст повідомлення (послідовність подій у розповіді, перелік ознак в описі, аргументи в міркуванні тощо) [4 УЖМ 1.2.1-1]
	Аналізує, інтерпретує та оцінює жестомовні повідомлення [УЖМ 1.3]	виокремлює в жестомовному повідомленні (наживо, у записі, медіаповідомленні), відому із власного досвіду (за завданням), відтворює її у визначений спосіб [2 УЖМ 1.3.1-1]	виокремлює потрібну інформацію з одного чи кількох жестомовних повідомлень із різних джерел для виконання певного завдання [4 УЖМ 1.3.1]	виокремлює основний зміст і деталі інформації; зіставляє інформацію з різних жестомовних повідомлень на одну тему та визначає тотожне і відмінне в основному змісті і деталях [4 УЖМ 1.3.1-1]
Визначає тему жестомовного повідомлення [2 УЖМ 1.3.2]	визначає тему жестомовного повідомлення [2 УЖМ 1.3.2]	формулює тему, пояснює її значення, добирає назву до повідомлення [2 УЖМ 1.3.2-1]	визначає головну думку жестомовного повідомлення [4 УЖМ 1.3.2]	визначає основну думку жестомовного повідомлення із урахуванням заголовка [4 УЖМ 1.3.2-1]
	вирізняє факти і думки в жестомовному повідомленні [2 УЖМ 1.3.3]	вирізняє думку від факту у сприйнятому жестомовному повідомленні за умови наявності жестів-маркерів (думати тощо) [2 УЖМ 1.3.3-1]	вирізняє аргументи в сприйнятому жестомовному повідомленні [4 УЖМ 1.3.3]	вирізняє аргументи в сприйнятому жестомовному повідомленні [4 УЖМ 1.3.3-1]
Співствавляє зміст жестомовного повідомлення (наживо, у записі, медіаповідомленні) і загальними правилами жестомовного спілкування [2 УЖМ 1.3.5]	визначає в різних типах жестомовних повідомлень (розповідь, опис) їх типові особливості [2 УЖМ 1.3.4]	визначає послідовність подій у сприйнятому жестомовному повідомленні-розповіді, зокрема зважаючи на жести-маркери (спочатку, після тощо); визначає перелік основних ознак у жестомовному повідомленні-описі [2 УЖМ 1.3.4-1]	сприймає та розрізняє за істотними ознаками різні типи жестомовних повідомлень (розповідь, опис, міркування) [4 УЖМ 1.3.4]	визначає у сприйнятому жестомовному повідомленні послідовність подій, факти, судження, аргументи і враховує такі особливості під час побудови власного жестомовного повідомлення, зокрема повідомлення-міркування [4 УЖМ 1.3.4-1]
	співствавляє зміст жестомовного повідомлення (наживо, у записі, медіаповідомленні) і загальними правилами жестомовного спілкування [2 УЖМ 1.3.5]	співствавляє зміст жестомовного повідомлення (наживо, у записі, медіаповідомленні) і загальними правилами жестомовного спілкування [2 УЖМ 1.3.5]	визначає спосіб і характер впливу елементів форми жестомовного повідомлення, зокрема медіаповідомлення [4 УЖМ 1.3.5]	пояснює із допомогою вчителя вплив елементів форми жестомовного повідомлення і медіаповідомлення (анімаційний фільм, навчальне відео тощо) на глядача (візуальні ефекти, кольори, способи подання інформації тощо) [4 УЖМ 1.3.5-1]
Виражає природним жестовим мовленням власні погляди, думки, ставлення, емоції та почуття [УЖМ 1.4]	розрізняє власну думку та думку іншої людини щодо теми обговорення [2 УЖМ 1.3.6]	розрізняє власну думку та думку іншої людини (зрозуміло — незрозуміло, правда — неправда тощо), уточнює та пояснює своє рішення щодо участі в діалозі [2 УЖМ 1.3.6-1]	свідомо добирає доречні елементи змісту та/або форми жестомовного повідомлення для власної мовленнєвої діяльності [4 УЖМ 1.3.6]	підтримує діалог на навчальні теми, наводячи аргументи і враховуючи думки інших [4 УЖМ 1.4.1-1]
	зв'язно виражає природним жестовим мовленням власну думку в репліці/ репліках діалогу, зокрема в умовах захищеного онлайн-середовища, месенджерів тощо [2 УЖМ 1.4.1]	зв'язно виражає природним жестовим мовленням власну думку в репліці/ репліках діалогу, зокрема в умовах захищеного онлайн-середовища, месенджерів тощо [2 УЖМ 1.4.1]	будує жестомовні повідомлення (опис і міркування) відповідно до мети завдання [4 УЖМ 1.4.2]	будує жестомовне повідомлення (опис, міркування тощо), зокрема із використанням цифрових пристроїв, на певну тему за допомогою опорних засобів (простий план, опорні жести, подана частина жестомовного повідомлення тощо) [4 УЖМ 1.4.2-1]

ДОКУМЕНТИ

Редагує письмові тексти [РМЛ 3.3]	дотримувється елементарних правил безпечного спілкування [2 РМЛ 3.2.2]	розпізнає ситуації, у яких не можна розголошувати персональні дані [2 РМЛ 3.2.2-1]	дотримувється основних засад безпечного спілкування та академічної доброчесності [4 РМЛ 3.2.2]	розпізнає заборонений або небезпечний контент, не поширює неперевірену інформацію, за потреби звертається по допомогу до вчителя [4 РМЛ 3.2.2-1]	письмовій формі та в режимі реального часу засобами іноземної мови
	удосконалює тексти/медіатексти із допомогою вчителя [2 РМЛ 3.3.1]	обговорює відповідність змісту і будови власних письмових текстів/ медіатекстів темі/заголовку, виправляє виявлені недоліки, додає частини, яких бракує, або виділяє абзаци [2 РМЛ 3.3.1-1]	удосконалює власні і чужі тексти/ медіатексти із урахуванням мети спілкування та адресата [4 РМЛ 3.3.1]	виявляє і виправляє недоліки змісту і будови письмових текстів/ медіатекстів відповідно до обраної мети спілкування і адресата [4 РМЛ 3.3.1-1]	розуміє запитання, що стосуються його/її безпосередньо, якщо людина ставить їх чітко і повільно [2 ІНО 2.1.1-1]
		перевіряє написане, виявляє і виправляє окремі мовні недоліки і помилки із допомогою інших осіб [2 РМЛ 3.3.2]	знаходить і виправляє графічні недоліки письма, повтори слів, орфографічні і пунктуаційні помилки із урахуванням засвоєних правил [2 РМЛ 3.3.2-1]	знаходить і виправляє в тексті/медіатексті помилки (лексичні, граматичні, стилістичні) із допомогою вчителя [4 РМЛ 3.3.2-1]	розуміє співрозмовника [4 ІНО 2.1.1]
	4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості,			редагує засоби мовної виразності в тексті/медіатексті, за потреби додає епітети, порівняння, змінює шрифти, кольори тощо [4 РМЛ 3.3.1-2]	розуміє особисту інформацію за умови, що співрозмовники говорять чітко та повільно і звертаються безпосередньо, а також розуміє запитання на цю тему, спрямовані безпосередньо та особисто, за умови, що співрозмовники можуть повторити сказане [2 ІНО 2.1.1-2]
Досліджує мовні явища [РМЛ 4.1]	спостерігає за мовними одиницями та окремими мовними явищами [2 РМЛ 4.1.1]	розрізняє звуки у слові, слова в реченні, речення в тексті, характеризує мовні одиниці за вивченими ознаками [2 РМЛ 4.1.1-1]	розрізняє звуки у слові, слова в реченні, речення в тексті, характеризує мовні одиниці за вивченими ознаками [2 РМЛ 4.1.1-1]	добирає доцільний спосіб подолання орфоепічних/ орфографічних труднощів, зокрема за допомогою словників [4 РМЛ 4.1.1-1]	розуміє певну кількість знайомих слів і виокремлює основну інформацію за умови, що співрозмовники говорять дуже повільно і за потреби можуть повторити сказане [2 ІНО 2.1.1-3]
		пояснює співвідношення звуків і букв українського алфавіту, вирізняє групи слів за лексичним значенням, види речень за метою висловлювання із допомогою вчителя [2 РМЛ 4.1.1-2]	пояснює використання в мовленні засвоєних граматичних форм слів і зв'язки між ними в реченні [4 РМЛ 4.1.1-3]	виявляє характерні мовні ознаки тексту/медіатексту, визначає їх вплив на досягнення мети спілкування, використовує у власному мовленні, зокрема під час усного та письмового переказу [4 РМЛ 4.1.2-1]	розуміє і використовує деякі основні шаблонні фрази [2 ІНО 2.1.2-1]
	ураховує відомі мовні норми у власному мовленні [2 РМЛ 4.1.2]	уживає слова відповідно до контексту; правильно наголошує загальноживані слова; правильно інтонує різні види речень за метою висловлювання та емоційним забарвленням у процесі читання [2 РМЛ 4.1.2-1]	удосконалює власне мовлення із урахуванням відомих мовних норм [4 РМЛ 4.1.2]	створює прості мовні ігри через експериментування із мовними одиницями [4 РМЛ 4.2.1]	бере участь у розмовах, бесідах, неформальних обговореннях [2 ІНО 2.1.2]
	Використовує знання мови в мовленнєвій творчості [РМЛ 4.2]	експериментує із звуками (буквами), словами, реченнями в мовних іграх із допомогою вчителя [2 РМЛ 4.2.1]			розпізнає фрази для привітання та прощання [2 ІНО 2.1.2-2]
Додаток 6 до Державного стандарту					
ВИМОГИ до обов'язкових результатів навчання здобувачів початкової освіти з мовно-літературної освітньої галузі (іншомовна освіта)					
Загальні результати	1—2 класи		3—4 класи		співпрацює цілеспрямовано під час виконання практичних завдань [4 ІНО 2.1.3]
	конкретні результати	орієнтири для оцінювання	конкретні результати	орієнтири для оцінювання	
Сприймає усну інформацію [ІНО 1.1]	1. Сприймає усну, аудіовізуальну інформацію та письмові тексти іноземною мовою в умовах безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування		розуміє розмову між іншими особами, якщо мовлення чітке і нормативне [4 ІНО 1.1.1]		розуміє і використовує деякі основні шаблонні фрази [2 ІНО 2.1.2-1]
	розуміє зміст оголошень та інструкцій, якщо мовлення чітке і нормативне [2 ІНО 1.1.3]	розуміє короткі інструкції до дій, які промовляють повільно, адресують персонально, супроводжують малюнками або жестами і за потреби повторюють [2 ІНО 1.1.3-1]	розуміє зміст оголошень та інструкцій, якщо мовлення чітке і нормативне [4 ІНО 1.1.3]	розуміє деякі слова та вирази, коли люди говорять про себе, родину, школу, хобі або оточення, якщо мовлення чітке і повільне [4 ІНО 1.1.1-1]	розуміє і використовує деякі основні шаблонні фрази [2 ІНО 2.1.2-1]
	розуміє, про що йдеться в аудіозаписах, якщо мовлення чітке та нормативне [2 ІНО 1.1.4]	розпізнає знайомі слова, імена та числа, що промовляють чітко і дуже повільно [2 ІНО 1.1.4-1]	розуміє, про що йдеться в аудіозаписах, якщо мовлення чітке та нормативне [4 ІНО 1.1.4]	розуміє слова та короткі речення, слухаючи розмову, якщо мовлення дуже чітке і повільне [4 ІНО 1.1.1-2]	розуміє і використовує деякі основні шаблонні фрази [2 ІНО 2.1.2-1]
	розуміє, про що йдеться в особистому листуванні [2 ІНО 1.2.1]	розуміє з листа, листівки або електронного повідомлення інформацію про подію, на яку його/її запрошують, а також інформацію про день, час і місце події [2 ІНО 1.2.1-1]	розуміє те, про що йдеться в особистому листуванні [4 ІНО 1.2.1]	розуміє загальну інформацію, яку пояснюють у передбачуваній ситуації, якщо мовлення повільне і дуже чітке, із тривалими паузами [4 ІНО 1.1.2-1]	розуміє і використовує деякі основні шаблонні фрази [2 ІНО 2.1.2-1]
Сприймає письмовий текст: розуміє прочитане [ІНО 1.2]	розуміє загальну інформацію в письмовому тексті (читання для отримання інформації) [2 ІНО 1.2.3]	розуміє інформаційний матеріал, що містить знайомі слова в супроводі малюнків, а також розуміє ілюстровані оповідання, де використовується знайома лексика [2 ІНО 1.2.3-1]	розуміє загальну інформацію в письмовому тексті (читання для отримання інформації) [4 ІНО 1.2.3]	розуміє слова на позначення числа, ціни і часу, якщо їх промовляють чітко і повільно [4 ІНО 1.1.3-2]	розуміє і використовує деякі основні шаблонні фрази [2 ІНО 2.1.2-1]
	читає та розуміє інструкції [2 ІНО 1.2.4]	розуміє дуже короткі інструкції, які застосовують щодня у звичному контексті, зокрема, якщо вони супроводжуються ілюстраціями [2 ІНО 1.2.4-1]	читає та розуміє інструкції [4 ІНО 1.2.4]	виокремлює конкретну інформацію із коротких аудіо- та відеозаписів на знайому повсякденну тематику, якщо мовлення чітке і повільне [4 ІНО 1.1.4-1]	розуміє і використовує деякі основні шаблонні фрази [2 ІНО 2.1.2-1]
	розуміє письмовий текст, швидко знаходить потрібні деталі (читання для орієнтування) [2 ІНО 1.2.2]	розуміє інформацію про місце перебування, час і ціни з афіш, листівок та оголошень [2 ІНО 1.2.2-2]	розуміє зміст оголошень та інструкцій, якщо мовлення чітке і нормативне [4 ІНО 1.1.3]	розуміє основний зміст інформаційних матеріалів і текстів із сфери особистих інтересів, зокрема за наявності ілюстрацій [4 ІНО 1.2.3-1]	розуміє і використовує деякі основні шаблонні фрази [2 ІНО 2.1.2-1]
		виокремлює інформацію про місце перебування, час і ціни з афіш, листівок та оголошень [2 ІНО 1.2.2-2]	розуміє загальну інформацію в письмовому тексті (читання для отримання інформації) [4 ІНО 1.2.3]	розуміє основний зміст інформаційних матеріалів і текстів із сфери особистих інтересів, зокрема за наявності ілюстрацій [4 ІНО 1.2.3-1]	розуміє і використовує деякі основні шаблонні фрази [2 ІНО 2.1.2-1]
Надає посередництво в доступі до знань і понять для інших осіб [ІНО 2.4]					
Полегшує порозуміння та налагоджує успішне спілкування [ІНО 2.5]		читає тексти для задоволення [4 ІНО 1.2.5]	розуміє короткі ілюстровані розповіді про повсякденне життя [4 ІНО 1.2.5-1]	розуміє загальном короткі ілюстровані оповідання, якщо зображення допомагають здогадатися про зміст тексту [4 ІНО 1.2.5-2]	розуміє і використовує деякі основні шаблонні фрази [2 ІНО 2.1.2-1]

ДОКУМЕНТИ

Використовує математичний інструментарій для полегшення обчислень [2 MAO 2.1.2]	застосовує навички обчислень у навчальних і життєвих ситуаціях [2 MAO 2.2.1]	вибирає і виконує доцільні арифметичні дії для розв'язування життєвих ситуацій (приготування їжі, планування часу, купівлі, ощадливого використання коштів тощо) [2 MAO 2.2.1-1]	застосовує досвід обчислень у практичній, проектній, дослідницькій діяльності [4 MAO 2.2.1]
	вимірює величини в навчальних і життєвих ситуаціях [2 MAO 2.2.2]	визначає довжину, масу, місткість, час, використовуючи доцільні одиниці вимірювання [2 MAO 2.2.2-1]	використовує досвід вимірювань величин для розв'язування практичних задач [4 MAO 2.2.2]
	описує предмети, явища і процеси навколишнього світу за допомогою математичної термінології [2 MAO 2.2.3]	використовує математичні терміни в навчальних і практичних ситуаціях рідною мовою [2 MAO 2.2.3-1]	описує предмети, явища та події навколишнього світу за допомогою математичної термінології і символіки [4 MAO 2.2.3]
	будує логічні міркування [MAO 2.3]	будує логічне міркування із запропонованих елементів, розрізняє у парі понять, яке з них є загальним, а яке конкретним [2 MAO 2.3.1-1]	будує логічні міркування, формулює припущення, робить висновок [4 MAO 2.3.1-1]
Критично оцінює спосіб розв'язування проблемної ситуації [MAO 3.1]	3. Критичне оцінювання та інтерпретація процесу і результату розв'язування проблемних ситуацій [2 MAO 3.1.1]	оцінює різні способи розв'язування математичної задачі щодо їх правильності та доцільності [4 MAO 3.1.1]	вибирає правильний та доцільний із кількох способів розв'язування [4 MAO 3.1.1-1]
	Інтерпретує результат розв'язування проблемних ситуацій [MAO 3.2]	перевіряє отриманий результат, пояснює, чи він відповідає умові математичної задачі та проблемної ситуації [2 MAO 3.2.1-1]	перевіряє отриманий результат, обґрунтовує його правильність [4 MAO 3.2.1-1]
Презентує результати розв'язування проблемної ситуації та обговорює [MAO 3.3]	звітає одержаний результат з прогнозованим [2 MAO 3.2.2]	виявляє і виправляє помилки [2 MAO 3.2.2-1]	виявляє і виправляє помилки, визначає їх причини, оцінює можливі ризики [4 MAO 3.2.2-1]
	презентує результати розв'язування проблемної ситуації [2 MAO 3.3.1]	чітко описує знайдене розв'язування, користуючись математичною термінологією [2 MAO 3.3.1-1]	презентує результати розв'язування проблемної ситуації самостійно і в групі [4 MAO 3.3.1]
Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами	обговорює результати розв'язування проблемної ситуації [2 MAO 3.3.2]	відповідає на запитання щодо свого розв'язування, ставить запитання про незрозуміле [2 MAO 3.3.2-1]	відповідає на запитання щодо свого розв'язування, ставить запитання іншим особам [4 MAO 3.3.2-1]
	Математична компетентність	здатність розв'язувати проблеми природничого змісту; використовувати запропоновані джерела рідною мовою для здобуття інформації природничого і технічного змісту	здатність розв'язувати проблеми природничого і технічного змісту; використовувати запропоновані джерела рідною мовою і розв'язувати проблеми природничого і технічного змісту

Додаток 10 до Державного стандарту

ПРИРОДНИЧА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ	
Компетентнісний потенціал	
Ключові компетентності	Уміння та ставлення
Вільне володіння державною мовою	уміння: послугуватися українською мовою в повсякденні; читати, розуміти та пояснювати інформацію про властивості об'єктів природи і перебіг природних явищ; ставити запитання за опрацьованою інформацією, знаходити відповіді на поставлені запитання, використовуючи запропоновані україномовні джерела; пояснювати інформацію природничого змісту, подану у формі відео, ілюстрацій, світлин, картосхем тощо; описувати усно/письмово виконане дослідження; комунікувати в групі: формулювати власну думку під час обговорення та розв'язування проблем ставлення — повага до державної мови як засобу спілкування та ідентифікації українського народу
Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами	уміння: тлумачити рідною мовою в усній чи письмовій формі інформацію природничого змісту; комунікувати: формулювати власну думку, обговорювати рідною мовою і розв'язувати проблеми природничого змісту; використовувати запропоновані джерела рідною мовою для здобуття інформації природничого і технічного змісту ставлення — повага до рідної мови як засобу самоідентифікації
Математична компетентність	уміння: називати окремі об'єкти і природні явища іноземною мовою; читати прості речення/тексти природничого змісту іноземною мовою; сприймати запропоновані аудіовізуальні навчальні матеріали іноземною мовою і використовувати для виконання завдань ставлення — розуміння важливості володіння іноземною мовою в сучасному світі

Компетентності в галузі природничих наук, техніки і технологій	уміння: розпізнавати об'єкти, явища і процеси, здійснювати пошук інформації про них у запропонованих джерелах державної/рідною мовою; спостерігати та описувати зміни в природі/техніці та технологіях, висловлювати припущення про можливі причини і наслідки таких змін; групувати об'єкти, явища природи, технічні пристрої; досліджувати природу самостійно чи в групі; використовувати прості вимірювальні прилади, фіксувати і порівнювати значення вимірних величин; презентувати результати досліджень; пропонувати способи розв'язання проблемних ситуацій ставлення: емоційно-ціннісне сприйняття природи та її пізнання, допитливість у розв'язанні проблем природничого змісту; поцінування науки, діяльності і досягнень науковців	
Інноваційність	уміння: генерувати та втілювати ідеї в моделях, розробках, проектах; підтримувати ідеї інших осіб, сприяти реалізації таких ідей; пояснювати взаємозв'язки між досягненнями в природничих науках, техніці і технологіях та якістю життя і станом довкілля ставлення: виявлення цікавості до нових знань, відкриттів і технічних новинок; оцінювання можливих наслідків впровадження нових наукових ідей, техніки і технологій для себе та довкілля	
Екологічна компетентність	уміння: використовувати ощадливо воду, енергію та інші ресурси в повсякденному житті; брати участь у доступних екологічних заходах і проектах (наприклад, висаджування рослин, сортування сміття тощо); описувати прості причиново-наслідкові зв'язки між діяльністю людини і станом довкілля ставлення: усвідомлення важливості бережливого ставлення до довкілля; прагнення долучатися до заходів із збереження та відновлення довкілля	
Інформаційно-комунікаційна компетентність	уміння: знаходити, розпізнавати і розуміти інформацію, представлену в різних способах/різних формах у запропонованих джерелах державної/рідною мовою; перетворювати інформацію з однієї форми подання в іншу; використовувати цифрові засоби для опрацювання і представлення інформації природничого змісту; застосовувати цифрові додатки, технічні прилади і пристрої для дослідження природи ставлення: усвідомлення важливості етичних норм інформаційної взаємодії і безпечного користування Інтернетом	
Навчання протягом життя	уміння: визначати для себе навчальні цілі і досягати їх; організовувати власну навчально-пізнавальну діяльність, дотримуватися правил і рутин, аналізувати успіхи і труднощі в навчанні, надавати зворотний зв'язок ставлення: відкритість до пізнання нового; готовність долати труднощі і шукати нові способи розв'язання проблем; прагнення розвивати здібності і нахили, умотивованість досягати результату, сприйняття помилок як частини процесу навчання	
Громадянські та соціальні компетентності	Громадянські компетентності уміння: поширювати важливу для своєї спільноти інформацію природничого змісту; дотримуватися правил комунікування під час обговорення та розв'язування проблем природничого змісту; брати участь в екологічних проектах, важливих для спільноти/громади; поводитися в довкіллі відповідально ставлення: вироблення власної позиції щодо збереження і відновлення довкілля Соціальні компетентності уміння: співпрацювати в групі під час розв'язання проблем/дослідження природи/виконання проектів; застосовувати набутий досвід дослідження природи для збереження власного здоров'я, піклування про здоров'я інших осіб ставлення: прагнення до ефективної комунікації та співпраці для розв'язання проблем; розуміння різноманіття людей (до прикладу: за віком, станом здоров'я, національністю, релігією, віросповіданням, етнічним походженням тощо) та їх соціальної рівності	
Культурна компетентність	уміння: використовувати технології, технічні засоби, інструменти і матеріали в мистецькій діяльності; описувати красу і розмаїття природи засобами мистецтва ставлення — розуміння впливу науки на розвиток мистецтва	
Підприємливість та фінансова грамотність	уміння: пропонувати різні способи розв'язання навчальних/життєвих проблем, подолання труднощів, урахування ризиків; утілювати ідеї для збереження і відновлення довкілля, раціонального використання ресурсів; пояснювати користь нових ідей і наукових відкриттів для економії часу, фінансів і ресурсів, важливість природничо-наукових знань для майбутнього фінансового успіху ставлення: розуміння значення ініціативності та активності в справах для досягнення цілей; усвідомлення потреби ощадливого використання ресурсів для власного добробуту, важливості зв'язку між добробутом особистості та рівнем оволодіння здобутками сучасної науки і техніки; відповідальність за власні та спільні рішення; визнання цінності ефективної співпраці для втілення інноваційних ідей Базові знання	
Змістовий модуль «Дослідження природи»: Змістова лінія «Як досліджують природу»: методи дослідження природи (спостереження, моделювання, вимірювання, експериментування, класифікування); обладнання для дослідження природи. Змістова лінія «Людина і рукотворний світ»: винаходи і відкриття; техніка і технології; світ професій і дослідження природи. Змістова лінія «Об'єкти і явища природи»: різноманітність і характеристики тіл; початкові уявлення про речовину, суміші речовин, матеріали та їх властивості; природні явища (теплові, механічні, звукові, світлові, електричні, магнітні тощо). Змістовий модуль «Науки про життя»: Змістова лінія «Жива природа Землі»: різноманіття організмів і мікроорганізмів; зовнішня будова рослин і тварин; середовища життя організмів; природні та штучні угруповання; ланцюги живлення; взаємозв'язки в природі, її цілісність. Змістова лінія «Людина і довкілля»: організм людини: уявлення про системи органів; здоровий спосіб життя; вплив діяльності людини на природу. Природоохоронна діяльність. Змістовий модуль «Науки про Землю і космос»: Змістова лінія «Уявлення про Всесвіт»: Всесвіт і його складники; планети Сонячної системи; Сонце та його значення для життя на Землі; Місяць — природний супутник Землі. Змістова лінія «Земля — планета Сонячної системи»: форма та розміри Землі; рухи Землі та наслідки їх (добові і сезонні ритми). Змістова лінія «Мій дім — планета Земля»: способи зображення поверхні Землі (глобус, карта, план місцевості); вимірювання відстаней; відношення відстаней на місцевості і зображенні; орієнтування на місцевості; форми земної поверхні та її зміни; матеріали як найбільші форми земної поверхні; уявлення про корисні копалини; повітря, погода, погодні явища, клімат, вплив діяльності людини на клімат; вода на Землі, природні і штучні водойми, колообіг води в природі, охорона водойм; ґрунт як середовище життя, охорона ґрунтів. Змістова лінія «Моя Україна»: Україна на карті світу, карта України, природа України.		
Додаток 11 до Державного стандарту		
ВИМОГИ до обов'язкових результатів навчання здобувачів початкової освіти з природничої освітньої галузі		
Загальні результати	1—2 класи	3—4 класи
	конкретні результати	орієнтири для оцінювання
Виявляє і формує проблему дослідження [PRO 1.1]	1. Пізнання світу природи засобами наукового дослідження добирає з-поміж запропонованих питань об'єкти та явища природи, які спостерігає щодня [2 PRO 1.1.1-1]	добирає самостійно або із допомогою вчителя чи інших осіб з-поміж запропонованих/на-вколишньому світі ті питання, які можна розв'язати дослідницьким способом [4 PRO 1.1.1]
	добирає з-поміж вчителя чи інших осіб способи дослідження об'єктів чи явищ природи із запропонованих [2 PRO 1.1.1-2]	ставить запитання про об'єкти та явища природи, запропоновані для дослідження [4 PRO 1.1.1-1]
Визначає мету і завдання дослідження та формує гіпотезу [PRO 1.2]	розуміє мету дослідження, формулює самостійно або із допомогою вчителя чи інших осіб припущення щодо його результатів [2 PRO 1.2.1]	добирає завдання із запропонованих відповідно до мети дослідження [4 PRO 1.2.1-1]
Планує дослідження [PRO 1.3]	розуміє, що дослідження здійснюються певним планом [2 PRO 1.3.1]	пояснює, навіщо виконує дослідження [2 PRO 1.2.1-1]
Пояснює мету і завдання дослідження та формує гіпотезу [PRO 1.2]	висловлює думку щодо результату, який прагне одержати [2 PRO 1.2.1-2]	висловлює думку щодо результату дослідження [4 PRO 1.2.1]
	пояснює, навіщо виконує дослідження [2 PRO 1.3.1-1]	називає із допомогою вчителя чи інших осіб послідовність етапів/кроків дослідження [4 PRO 1.3.1]
Визначає мету і завдання дослідження та формує гіпотезу [PRO 1.2]	висловлює думку щодо результату дослідження [4 PRO 1.2.1-2]	добирає відповідно до мети дослідження [4 PRO 1.2.1-1]
	висловлює думку щодо результату дослідження [4 PRO 1.2.1-2]	висловлює припущення щодо результату дослідження [4 PRO 1.2.1-2]
Планує дослідження [PRO 1.3]	називає із допомогою вчителя чи інших осіб послідовність етапів/кроків дослідження [4 PRO 1.3.1]	упорядковує послідовність етапів/кроків дослідження, добираючи їх із переліку запропонованих [4 PRO 1.3.1-1]
	називає із допомогою вчителя чи інших осіб послідовність етапів/кроків дослідження [4 PRO 1.3.1]	упорядковує послідовність етапів/кроків дослідження, добираючи їх із переліку запропонованих [4 PRO 1.3.1-1]

ДОКУМЕНТИ

Створює виріб, застосовуючи технології традиційних і сучасних ремесел [TEO 2.2]	спостерігає за процесом виготовлення виробу, створює виріб за допомогою дорослих або самостійно за зразком чи власним задумом, застосовуючи технології традиційних і сучасних ремесел [2 TEO 2.2.1]	описує основні етапи роботи, спостерігаючи за процесом виготовлення виробу з використанням традиційних і сучасних технологій [2 TEO 2.2.1-1] за допомогою дорослих добирає відповідні матеріали та інструменти для роботи, зважаючи на особливості традиційних і сучасних ремесел [2 TEO 2.2.1-2] виготовляє та оздоблює виріб самостійно або за допомогою дорослих, застосовуючи технології традиційних і сучасних ремесел (зокрема витинанка, плетіння тощо) за зразком або власним задумом [2 TEO 2.2.1-3]	самостійно створює виріб, застосовуючи технології традиційних і сучасних ремесел [4 TEO 2.2.1]	дотримується послідовності виготовлення та оздоблення виробу, створюючи його за зразком (шаблоном) або власним задумом із використанням технологій традиційних і сучасних ремесел [4 TEO 2.2.1-1] самостійно добирає відповідні матеріали та інструменти для виготовлення виробу, зважаючи на особливості традиційних і сучасних ремесел [4 TEO 2.2.1-2] дотримується технологічної послідовності під час роботи [4 TEO 2.2.1-3] розміщує елементи виробу на площині відповідно до власного задуму або зразка, використовуючи прийоми традиційних і сучасних ремесел [4 TEO 2.2.1-4]
Розраховує витрати [TEO 3.1]	3. Ефективне використання матеріалів, турбота про навколишній світ за допомогою дорослих розраховує кількість матеріалів та орієнтовні витрати на виготовлення виробу [2 TEO 3.1.1]	разом із дорослими визначає, які матеріали потрібні для виготовлення виробу [2 TEO 3.1.1-1] за допомогою дорослих орієнтується в кількості потрібних для роботи матеріалів та обговорює можливі витрати на них [2 TEO 3.1.1-2] бере до уваги необхідність ощадливого використання конструкційних матеріалів [2 TEO 3.2.1-1] самостійно та під керівництвом дорослих створює виріб, повторно використовуючи конструкційні матеріали відповідно до задуму і можливостей їх застосування [2 TEO 3.2.1-2] розуміє важливість сортування матеріалів і використовує їх повторно для виготовлення нових виробів самостійно чи за допомогою дорослих [2 TEO 3.2.1-3]	за допомогою дорослих або самостійно розраховує кількість матеріалів та орієнтовні витрати на виготовлення виробу [4 TEO 3.1.1]	самостійно робить припущення про потрібну кількість матеріалів для виконання простого завдання [4 TEO 3.1.1-1] з дорослими чи самостійно розраховує приблизну кількість матеріалів, необхідних для виготовлення виробу та планує витрати [4 TEO 3.1.1-2] економно використовує матеріали під час виготовлення виробу [4 TEO 3.2.1-1] сортує побутові відходи дотримуючися відповідних правил [4 TEO 3.2.1-2] пояснює власними словами доцільність вторинного використання матеріалів [4 TEO 3.2.1-3] самостійно створює виріб, повторно використовуючи доступні конструкційні матеріали (вироби з пластику, паперу, текстильних матеріалів, фольги тощо) [4 TEO 3.2.1-4]
Ощадливо використовує матеріали [TEO 3.2]	під час виготовлення виробів намагається ощадливо використовувати матеріали [2 TEO 3.2.1]		ощадливо використовує матеріали; сортує відходи, дотримуючися відповідних правил [4 TEO 3.2.1]	
Організовує власну життєдіяльність [TEO 4.1]	4. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб за допомогою дорослих планує дії та виконує їх у власному побуті [2 TEO 4.1.1]	разом із дорослими планує і реалізує найпростіші трудові дії у власному побуті, пов'язані з доглядом за речами, предметами, приготуванням простих страв тощо [2 TEO 4.1.1-1] виконує найпростіші дії щодо самостійності у побуті (упорядкування особистих речей) [2 TEO 4.2.1-1] разом з дорослими організовує і прибирає робоче місце відповідно до власних потреб і визначених завдань (організація особистого побуту) [2 TEO 4.2.1-2]	планує і виконує дії у власному побуті [4 TEO 4.1.1]	планує і реалізує у власному побуті трудові дії, пов'язані з доглядом за речами, предметами, приготуванням складних страв тощо, виявляючи самостійність і відповідальність [4 TEO 4.1.1-1] безпечно поводиться з найпростішими побутовими приладами у власному побуті (упорядкування особистих речей) [4 TEO 4.2.1-1] самостійно організовує робоче місце відповідно до власних потреб і визначених завдань (організація особистого побуту) [4 TEO 4.2.1-2] дотримується правил поведінки за столом, використовує столовий посуд за призначенням [4 TEO 4.2.1-3] володіє початковими навичками сервірування столу [4 TEO 4.2.1-4]
Виконує практичні завдання в побуті [TEO 4.2]	виконує практичні завдання в побуті; організовує робоче місце за допомогою дорослих [2 TEO 4.2.1]	безпечно використовує найпростіші прилади в побуті; самостійно організовує робоче місце відповідно до власних потреб і визначених завдань [4 TEO 4.2.1]		
Дотримується безпеки під час виготовлення виробу, використання побутових приладів та організації побуту [TEO 4.3]	дотримується безпечних прийомів праці під час використання інструментів і пристосувань [2 TEO 4.3.1]	дотримується безпечних прийомів праці під час використання інструментів і пристосувань відповідно до їх призначення [2 TEO 4.3.1-1] організовує безпечне робоче місце за допомогою дорослих [2 TEO 4.3.1-2]	дотримується безпечних прийомів праці під час використання інструментів і пристосувань [4 TEO 4.3.1]	планує власні дії з урахуванням безпечного використання інструментів і пристосувань [4 TEO 4.3.1-1] дотримується безпечних прийомів праці під час використання інструментів і пристосувань з урахуванням їх призначення і особливостей завдання [4 TEO 4.3.1-2] організовує безпечне робоче місце [4 TEO 4.3.1-3]

Додаток 14 до Державного стандарту	
ІНФОРМАТИЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ	
Компетентнісний потенціал	
Ключові компетентності	Уміння та ставлення
Вільне володіння державною мовою	уміння: вводити, редагувати та форматовувати текст державною мовою в різних програмних середовищах; читати та розуміти тексти на інформатичну тематику, зокрема інструктивні і довідкові матеріали; представляти результати своєї чи групової роботи державною мовою; використовувати спонукальні речення як алгоритмічні інструкції, команди; ставлення — виявлення інтересу до використання комп'ютерних програм і ресурсів державною мовою
Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами	уміння: створювати інформаційні продукти рідною (у разі відмінності від державної) мовою; виконувати субтитри до відео та вибирати для них мову; використовувати програмні засоби для перекладу текстів рідною (у разі відмінності від державної) мовою; спілкуватися рідною мовою на інформатичну тематику ставлення: виявлення інтересу до використання рідної мови на уроках інформатики; зацікавленість у розширенні словникового запасу засобами інформаційних технологій
Математична компетентність	Здатність спілкуватися іноземними мовами
Здатність спілкуватися іноземними мовами	
уміння: створювати інформаційні продукти з використанням об'єктів (малюнків, слайдів або схем, простих невеликих текстів) іноземною мовою; розуміти та використовувати основні іншомовні команди в середовищах програмування і відповідну термінологію; переглядати навчальні відео іноземною мовою із субтитрами ставлення: зацікавленість у розширенні словникового запасу і вивчення іноземних мов засобами інформаційних технологій	
Здатність спілкуватися іноземними мовами	
уміння: укладати послідовності дій чи команд, логічних аргументів і пояснень; виконувати лінійні алгоритми з використанням арифметичних операцій; виконувати прості обчислення за допомогою цифрових засобів; використовувати геометричні фігури та перетворювати їх для побудови зображень у графічних редакторах; створювати діаграми засобами інформаційних технологій для візуалізації числових даних; заповнювати даними схеми, таблиці, шаблони за наведеними зразками ставлення: зацікавленість математикою для розв'язування навчальних завдань і виконання проєктів; акуратність і уважність під час роботи з інформацією, даними і цифровими пристроями	

Компетентності в галузі природничих наук, техніки і технологій	уміння: працювати з простими моделями об'єктів, природних явищ і процесів у цифровому середовищі; працювати з комп'ютерними пристроями, зокрема сенсорними, мережами; створювати прості алгоритми для керування навчальними роботами ставлення: зацікавленість різними дослідницькими практиками (експеримент, моделювання, спостереження), зокрема в цифровому середовищі; розуміння того, що кожна людина може стати винахідником або дослідником; розуміння важливості захисту власного цифрового середовища; розуміння ролі інформаційних технологій у дослідженні довкілля
Інноваційність	уміння: створювати власні інтерактивні історії, ігри, анімації з використанням інформаційних технологій; випробовувати різні способи виконання завдання, аналізувати помилки та шукати альтернативи; пропонувати ідеї розв'язання завдань у курсі інформатики, гіпотези досліджень; презентувати власні ідеї, результати роботи ставлення — зацікавленість у створенні нового інформаційного продукту з використанням інформаційних технологій
Екологічна компетентність	уміння: використовувати цифрові матеріали, нотатки, працювати з електронними файлами; економно використовувати цифрові ресурси (відключення пристроїв, режим енергозбереження) ставлення: раціональне і доцільне використання електронних пристроїв; розуміння важливості технічного обслуговування і ремонту цифрових пристроїв замість покупки нових
Інформаційно-комунікаційна (інформаційно-цифрова) компетентність	уміння: виконувати базові прийоми роботи з цифровими пристроями; дотримуватися правил безпечної роботи в Інтернеті; розрізняти факти, вигадки і судження, правду і неправду у простих медіатекстах; перетворювати інформацію з однієї форми подання в іншу; створювати прості документи, малюнки, презентації, прості мультимедійні продукти; складати прості програми у візуальних середовищах; тримати в таємниці власні персональні дані, логіни і паролі ставлення: повага до інших осіб, відповідальна поведінка он-лайн; відкритість до освоєння нових засобів і комп'ютерних програм
Навчання протягом життя	уміння: освоювати нові цифрові інструменти; використовувати онлайн-ресурси і платформи, прості чат-боти для навчання; визначати власні досягнення і навчальні потреби в галузі інформаційних технологій; планувати свій час для виконання завдань ставлення: прагнення досліджувати нові технологічні можливості; допитливість у використанні цифрових технологій для навчання; відкритість до отримання нових знань в галузі інформаційних технологій; сприйняття помилки як частини навчання під час опанування нових інформаційних технологій
Громадянські та соціальні компетентності	Громадянські компетентності
Культурна компетентність	уміння: використовувати цифрові інструменти для участі в опитуваннях; розрізняти рекламні та інформаційні повідомлення; формувати запитання, коли інформація викликає сумнів ставлення: розуміння наслідків вчинків у цифровому середовищі; розуміння цінності авторства стосовно чужих і власних робіт; повага до конфіденційності персональних даних
Підприємливість та фінансова грамотність	Соціальні компетентності
Базові знання	
уміння: дотримуватися принципів безпечної роботи в цифровому середовищі; співпрацювати в команді за допомогою цифрових засобів, зважаючи на думки та емоції інших осіб під час групової роботи; підтримувати та допомагати однокласникам в опануванні і використанні інформаційних технологій; дотримуватися установлених норм поведінки в класі та в цифровому середовищі; використовувати цифрові засоби для спілкування з близькими, друзями, учителями ставлення: усвідомлення шкідливих для здоров'я наслідків надмірного використання гаджетів; повага, ввічливість і доброзичливість в онлайн-спілкуванні і груповій роботі; прагнення вирішувати спірні ситуації під час спільної діяльності через діалог	
Інформація. Дані та їх типи. Повідомлення. Види інформації за способом сприйняття та подання. Джерела інформації. Пошук інформації. Запити і ключові слова. Факти і вигадки. Правдиві та хибні висловлювання. Перевірка достовірності та надійності інформації. Інформаційні процеси. Робота з даними. Орієнтування в інформаційному середовищі (знаки, схеми, символи, навігація, таблиці, списки, інфографіка тощо). Об'єкти, їх властивості. Зв'язки між об'єктами. Прості моделі. Експеримент. Упорядкування об'єктів, послідовності і закономірності їх побудови. Алгоритми. Виконавець і його система команд. Створення програм у простих середовищах програмування (зокрема для навчальних робіт). Цифрові пристрої, їх можливості та обмеження. Комп'ютерні мережі. Інтернет. Цифрові ресурси і програми для навчання, спілкування, співпраці і розвитку. Сучасні інформаційні технології (зокрема штучний інтелект) у житті людини. Електронні тексти. Цифрові зображення. Презентації, їх представлення. Опрацювання числових даних, виконання обчислень. Прості діаграми. Етика і безпека поведінки і спілкування он-лайн, цифровий слід. Захист особистих даних. Поняття про авторство.	

Додаток 15 до Державного стандарту			
ВИМОГИ до обов'язкових результатів навчання здобувачів початкової освіти з інформаційної освітньої галузі			
Загальні результати	1—2 класи	3—4 класи	
	конкретні результати	орієнтири для оцінювання	конкретні результати
	орієнтири для оцінювання		орієнтири для оцінювання
1. Пошук, подання, перетворення, аналіз, узагальнення і систематизація даних, критичне оцінювання інформації для розв'язання навчальних задач та вирішення життєвих ситуацій	Досліджує і оцінює вплив інформаційних технологій на своє життя, навколишній світ і розвиток [ІФО 1.1]	пояснює сприйняття інформації різними органами чуття на основі власних спостережень [2 ІФО 1.1.1-1] наводить приклади різних видів інформації та пояснює її значення для себе [2 ІФО 1.1.1-2]	розрізняє види інформації за способом подання і сприйняття [4 ІФО 1.1.1-1] пояснює значення інформації для життя людини, наводить приклади із власного досвіду [4 ІФО 1.1.1-2] наводить приклади інформаційних процесів, описує взаємодію їх учасників [4 ІФО 1.1.1-3] порівнює навчання, спілкування і розваги із застосуванням інформаційних технологій (зокрема систем штучного інтелекту) і без них [4 ІФО 1.1.1-4]
Знаходить, збирає, фіксує дані та їх інтерпретує [2 ІФО 1.2.1]	формулює прості інформаційні запити і вибирає відповіді відповідно до поставленого завдання [2 ІФО 1.2.1-1] заносить дані в готові схеми, форми чи шаблони за наведеним зразком [2 ІФО 1.2.1-2] відповідає на запитання за даними таблиці, схеми тощо [2 ІФО 1.2.1-3]	знаходить інформацію, зберігає дані на цифрових носіях [4 ІФО 1.2.1]	знаходить інформацію різних видів для виконання завдання і реалізації власних ідей [4 ІФО 1.2.1-1] добирає пристрої та способи для отримання і збереження інформації [4 ІФО 1.2.1-2]

ДОКУМЕНТИ

	аналізує і впорядковує прості послідовності [2 ІФО 1.2.2]	упорядковує об'єкти за заданими ознаками, знаходить зайві або пропущені елементи [2 ІФО 1.2.2-1] відтворює чи продовжує послідовність об'єктів, визначивши закономірність її побудови [2 ІФО 1.2.2-2]	перетворює інформацію з однієї форми в іншу за допомогою поданих шаблонів [4 ІФО 1.2.2]	кодує/розкодує повідомлення за запропонованими правилами [4 ІФО 1.2.2-1] перетворює інформацію з однієї форми подання в іншу [4 ІФО 1.2.2-2]	
			порівнює різні способи подання інформації [4 ІФО 1.2.3]	складає прості схеми та діаграми і дає відповіді на запитання [4 ІФО 1.2.2-3] обирає і пропонує різні способи подання і кодування тієї самої інформації [4 ІФО 1.2.3-1] аналізує і впорядковує послідовності даних [4 ІФО 1.2.4-1] знаходить і виправляє помилки в послідовності [4 ІФО 1.2.4-2]	
Створює і використовує інформаційні моделі об'єктів, явищ і процесів [ІФО 1.3]	визначає об'єкти, властивості та значення їх властивостей за підтримки вчителя [2 ІФО 1.3.1]	описує об'єкт, називаючи його властивості та їх значення [2 ІФО 1.3.1-1] знаходить схожі та відмінні властивості об'єктів, об'єднує їх в іменовані групи [2 ІФО 1.3.1-2] визначає істотні і неістотні властивості об'єктів для розв'язання задачі [2 ІФО 1.3.1-3]	класифікує об'єкти за їх властивостями [4 ІФО 1.3.1]	називає складові частини об'єктів, описує їх властивості і значення [4 ІФО 1.3.1-1] групує об'єкти за заданими або самостійно визначеними ознаками, називає групи об'єктів [4 ІФО 1.3.1-2] знаходить і виправляє помилки у групуванні об'єктів [4 ІФО 1.3.1-3] називає оригінальні відповідники інформаційних і матеріальних моделей [4 ІФО 1.3.2-1]	
	розрізняє моделі та їх відповідники в реальному світі [2 ІФО 1.3.2]	користується готовими моделями для пояснення і розв'язання проблем, прогнозування розвитку подій [2 ІФО 1.3.2-1]	зіставляє ознаки моделей реального і цифрового світу [4 ІФО 1.3.2]	аналізує вплив подій на властивості об'єктів [4 ІФО 1.3.3]	висловлює припущення щодо події, яка змінила значення властивості об'єкта [4 ІФО 1.3.3-1] прогнозує зміни значень властивостей залежно від настання події [4 ІФО 1.3.3-2]
			досліджує об'єкти за допомогою створених моделей [4 ІФО 1.3.4]	створює прості моделі з використанням доступних матеріалів [4 ІФО 1.3.4-1] формулює запитання, щоб дізнатися більше про об'єкт за допомогою моделі, висуває гіпотези [4 ІФО 1.3.4-2] експериментує з доступними моделями, фіксує результати, робить висновки [4 ІФО 1.3.4-3] порівнює інформацію з кількох джерел [4 ІФО 1.4.1-1] визначає ознаки достовірності інформації (зазначене авторство, дата публікації тощо) [4 ІФО 1.4.1-2] висловлює обґрунтовану думку про те, чи можна довіряти отриманій інформації [4 ІФО 1.4.1-3] розрізняє повідомлення, які інформують, переконують або розважають [4 ІФО 1.4.2-1] наводить приклади фактів, суджень, ключових слів, які допомагають розрізнити їх [4 ІФО 1.4.2-2] розрізняє істинні і хибні висловлювання, пояснює їх значення для перевірки та оцінювання відомостей [4 ІФО 1.4.2-3]	3. Організація та усвідомлене використання цифрових середовищ для доступу до інформації, спілкування і співпраці як творця та/або споживача
Критично оцінює інформацію, отриману з різних джерел [ІФО 1.4]	розрізняє правдиві і неправдиві твердження, отримані з різних джерел [2 ІФО 1.4.1]	цікавиться походженням інформації [2 ІФО 1.4.1-1] розрізняє факти і вигадки, правду і неправду в простих медіатекстах [2 ІФО 1.4.1-2]	висловлює припущення про достовірність інформації, отриманої з цифрових джерел [4 ІФО 1.4.1]	порівнює інформацію з кількох джерел [4 ІФО 1.4.1-1] визначає ознаки достовірності інформації (зазначене авторство, дата публікації тощо) [4 ІФО 1.4.1-2] висловлює обґрунтовану думку про те, чи можна довіряти отриманій інформації [4 ІФО 1.4.1-3] розрізняє повідомлення, які інформують, переконують або розважають [4 ІФО 1.4.2-1] наводить приклади фактів, суджень, ключових слів, які допомагають розрізнити їх [4 ІФО 1.4.2-2] розрізняє істинні і хибні висловлювання, пояснює їх значення для перевірки та оцінювання відомостей [4 ІФО 1.4.2-3]	перевіряє результати власної і спільної праці за запропонованим контрольним списком [2 ІФО 2.5.2-1]
			розрізняє факти і судження [4 ІФО 1.4.2]		пояснює, як люди спілкуються в інтернет-просторі [2 ІФО 3.1.1-1] описує призначення доступних цифрових пристроїв, досліджує їх можливості [2 ІФО 3.1.1-2] добирає пристрої, необхідні для навчання [2 ІФО 3.1.1-3] вмикає, вимикає, перезавантажує доступні пристрої і використовує їх у знайомому середовищі [2 ІФО 3.1.1-4]
					пояснює, як люди спілкуються через мережі [2 ІФО 3.3.1-1] користується мережею для спілкування (рівною та державною мовами) і навчання під наглядом дорослих [2 ІФО 3.3.1-2]
2. Створення інформаційних продуктів і програм для ефективного розв'язання навчальних задач і творчого самовираження індивідуально та у співпраці з іншими особами за допомогою цифрових пристроїв чи без них	Розробляє і реалізовує алгоритми [ІФО 2.1]	створює план дій, наводить приклади виконання дій за визначеним завданням у повсякденній діяльності [2 ІФО 2.1.1]	описує знайому ситуацію як послідовність дій [2 ІФО 2.1.1-1] діє за інструкцією [2 ІФО 2.1.1-2] складає лінійні алгоритми, зокрема для виконання обчислень, та перевіряє їх на наявність помилок [2 ІФО 2.1.1-3]	розробляє алгоритми (зокрема для власної чи групової діяльності) з послідовних дій, умов, повторень [4 ІФО 2.1.1]	розпізнає прості проблеми в роботі доступних пристроїв чи програм [2 ІФО 3.2.2-1] звертається по допомогу за наявності проблем чи збоїв у роботі комп'ютера [2 ІФО 3.2.2-2]
			розрізняє алгоритмічні структури (лінійні, розгалужені, циклічні) [4 ІФО 2.1.1-1] розпізнає повторювані дії і замінює їх алгоритмічною конструкцією циклу [4 ІФО 2.1.1-2] виконує запропоновані алгоритми, знаходить помилки в алгоритмах і їх виправляє [4 ІФО 2.1.1-3] складає і записує прості алгоритми для власної чи групової діяльності на основі словесного опису [4 ІФО 2.1.1-4] пояснює наслідки порушення плану або послідовності дій у знайомих ситуаціях, програмах, іграх [4 ІФО 2.1.1-5] розпізнає в іграх алгоритмічні дії і пропонує стратегії досягнення успіху [4 ІФО 2.1.1-6]	визначає алгоритмічні структури (лінійні, розгалужені, циклічні) [4 ІФО 2.1.1-1] розпізнає повторювані дії і замінює їх алгоритмічною конструкцією циклу [4 ІФО 2.1.1-2] виконує запропоновані алгоритми, знаходить помилки в алгоритмах і їх виправляє [4 ІФО 2.1.1-3] складає і записує прості алгоритми для власної чи групової діяльності на основі словесного опису [4 ІФО 2.1.1-4] пояснює наслідки порушення плану або послідовності дій у знайомих ситуаціях, програмах, іграх [4 ІФО 2.1.1-5] розпізнає в іграх алгоритмічні дії і пропонує стратегії досягнення успіху [4 ІФО 2.1.1-6]	пояснює, як люди спілкуються через мережі [2 ІФО 3.3.1-1] користується мережею для спілкування (рівною та державною мовами) і навчання під наглядом дорослих [2 ІФО 3.3.1-2]
Створює і налагоджує програмні проекти [ІФО 2.2]	складає простий план із точних та однозначних вказівок до дій виконавців, виявляє в ньому помилки [2 ІФО 2.2.1]	діє за запропонованим планом, вирізняє пункти плану реалізації проекту та формулює очікуваний результат [2 ІФО 2.2.1-1] укладає послідовність точних та однозначних вказівок для виконавця для досягнення мети [2 ІФО 2.2.1-2] порівнює фактичний результат із заданим/прогнозованим [2 ІФО 2.2.2-1] знаходить і виправляє помилки в плані [2 ІФО 2.2.2-2]	створює за планом або алгоритмом прості програми для виконавців і налагоджує їх [4 ІФО 2.2.1]	прогнозує, формулює очікуваний результат виконання створеної програми та оцінює його досягнення [4 ІФО 2.2.2]	дотримується правил безпеки роботи з цифровими пристроями та в мережах [2 ІФО 4.1.1]
	оцінює відповідність заданому очікуваному результату [2 ІФО 2.2.2]			формулює очікуваний результат роботи програми для різних початкових даних або сценаріїв [4 ІФО 2.2.2-1] порівнює очікуваний і фактичний результат виконання програми, висловлює припущення щодо причин помилок [4 ІФО 2.2.2-2]	знає і виконує правила безпеки під час роботи з цифровими пристроями та в мережах [2 ІФО 4.1.1-1] пояснює, як і чому потрібно дбати про свою безпеку та безпеку цифрових пристроїв [2 ІФО 4.1.1-2] пояснює, як діяти в разі небезпеки в Інтернеті чи в реальному житті, звертається за допомогою до дорослих у разі сумнівів; розуміє необхідність часових обмежень роботи з цифровими пристроями для збереження здоров'я [2 ІФО 4.1.1-3] зберігає конфіденційність особистої інформації і паролів [2 ІФО 4.1.2-1] розпізнає повідомлення небезпечного або підозрілого змісту [2 ІФО 4.1.2-2]
					відповідально використовує технології для власної безпеки, регулює власний час роботи з цифровими пристроями [4 ІФО 4.1.1]
					рекомендує цікаві та безпечні веб-сайти своїм друзям [4 ІФО 3.3.2]
Розробляє модульні проекти [ІФО 2.3]	складає ціле із запропонованих частин; пояснює, як заміна окремих частин впливає на результат [2 ІФО 2.3.1]	виокремлює частини з цілого і складає ціле з частин у складному завданні знаходить прості дії і визначає, як порядок їх виконання впливає на результат [2 ІФО 2.3.1-2]	розкладає задачі на прості (які виконують за окремими інструкціями чи послідовністю інструкцій) і komponує загальне рішення з частин [4 ІФО 2.3.1]	визначає блоки команд, укладає їх у правильному порядку для розв'язання задачі [4 ІФО 2.3.1-1] експериментує із заміною частин [4 ІФО 2.3.1-2]	розрізняє приватну і публічну інформацію [4 ІФО 4.1.2-1] пояснює, як надмірне користування цифровими пристроями може негативно впливати на здоров'я [4 ІФО 4.1.2-2] звертається до дорослих, якщо відчувався занепокоєння під час використання цифрових пристроїв чи програм [4 ІФО 4.1.2-3]

ДОКУМЕНТИ

1352000000	Бюджет Давидівської сільської територіальної громади, усього у тому числі:	2 000 2 000	будівництво побутової каналізації в с. Пасіки-Зубрицькі Львівського району Львівської області (коригування)
1352800000	Бюджет Солонківської сільської територіальної громади, усього у тому числі:	2 000 2 000	будівництво каналізаційних мереж в с. Солонка Пустомитівського району Львівської області (коригування)
1355500000	Бюджет Жовківської міської територіальної громади, усього у тому числі:	2 000 2 000	реконструкція системи водозабору м. Жовква, Львівська область. Коригування.
1355700000	Бюджет Золочівської міської територіальної громади, усього у тому числі:	2 000 2 000	капітальний ремонт водопроводу від водозабору «Золочів» до вул. Січових Стрільців в м. Золочів Золочівського району Львівської області
1356300000	Бюджет Львівської міської територіальної громади, усього у тому числі:	2 000 2 000	капітальний ремонт фасаду (термомодернізація) будівлі головного корпусу КНП «1 територіальне медичне об'єднання м. Львова» на вул. І. Миколайчука, 9 у м. Львові
1358700000	Бюджет Шептицької міської територіальної громади, усього у тому числі:	8 000 8000	реконструкція електричних мереж з метою встановлення когенераційних установок для резервного живлення РГК-1 (під час опалювального сезону) в м. Червоноград Львівської області
Миколаївська область, усього у тому числі:	11 850		
1452900000	Бюджет Вознесенської міської територіальної громади, усього у тому числі:	2 850 2 850	реконструкція котельні Вознесенського ліцею № 10 Вознесенської міської ради Миколаївської області, за адресою: Миколаївська область, Вознесенський район, м. Вознесенськ, вул. Соборності, 20
1454400000	Бюджет Врадіївської селищної територіальної громади, усього у тому числі:	5 000 2 500 2 500	нове будівництво котельні блочно-модульної Врадіївського ліцею № 2 за адресою: смт Врадіївка, вул. Івана Врадія, 112 на території Врадіївської селищної ради Первомайського району Миколаївської області. Коригування нове будівництво котельні блочно-модульної Врадіївського ліцею № 1 за адресою: смт Врадіївка, вул. Миколаївська, 12 на території Врадіївської селищної ради Первомайського району Миколаївської області. Коригування
1454900000	Бюджет Миколаївської міської територіальної громади, усього у тому числі:	4 000 4 000	реконструкція водогону ДУ 1000 мм по просп. Миру від вул. Південна до вул. Погранична в м. Миколаєві
Одеська область, усього у тому числі:	15 000		
1552100000	Бюджет Маяківської сільської територіальної громади, усього у тому числі:	1 500 1 500	капітальний ремонт водопровідних мереж по частині вулиці Олімпійська, частині провулку Олімпійський та частині провулку Новий в селі Маяки, Одеського району, Одеської області
1553900000	Бюджет Арцизької міської територіальної громади, усього у тому числі:	4 000 4 000	капітальний ремонт пологового відділення КНП «Арцизька центральна опорна лікарня» Арцизької міської ради, розташованого за адресою: вулиця Добровольського, будинок 5, м. Арциз, Болградський район, Одеська область
1556900000	Бюджет Подільської міської територіальної громади, усього у тому числі:	5 500 5 500	реконструкція системи опалення котельні № 3 по просп. Шевченка, 34/4 за адресою: Одеська область, м. Подільськ
1558500000	Бюджет Теплодарської міської територіальної громади, усього у тому числі:	1 000 1 000	будівництво когенераційних газопоршневих установок загальної електричної потужності 1000 кВт на території міського комунального підприємства «Одеська теплоелектроцентраль № 2»
1559000000	Бюджет Чорноморської селищної територіальної громади, усього у тому числі:	3 000 3 000	реконструкція каналізаційних мереж та каналізаційно-насосної станції № 4 с. Гвардійське Одеського району Одеської області
Полтавська область, усього у тому числі:	13 000		
1650900000	Бюджет Пришибської сільської територіальної громади, усього у тому числі:	2 000 2 000	капітальне будівництво водопостачання населених пунктів Пришибської сільської ради Кременчуцького району Полтавської області (Коригування. 2 черга)
1654000000	Бюджет Терешківської сільської територіальної громади, усього у тому числі:	2 500 2 500	будівництво блочно-модульної котельні (підготовка до опалювального сезону) для будівлі подвійного призначення Заворсклянского будинку культури комунального закладу «Центр розвитку культури, дозвілля, туризму, спорту та молодіжної політики» Терешківської с/р Полтавського району Полтавської області за адресою: Полтавська обл., Полтавський р-н, с. Заворскло, вул. Соборна, 13
1656400000	Бюджет Кременчуцької міської територіальної громади, усього у тому числі:	6 500 1 500 5 000	реконструкція котельні зі встановленням когенераційної установи за адресою: Полтавська обл., м. Кременчук, вул. Лікаря Богаєвського, 60-В реконструкція приміщень для створення інсультного центру з нейрохірургічними ліжками з розширенням за рахунок надбудови другого поверху без зміни зовнішніх геометричних розмірів фундаментів у плані нейрохірургічного відділення будівлі КНМП «Лікарня інтенсивного лікування «Кременчуцька» за адресою: Україна, Полтавська обл., Кременчуцький р-н, м. Кременчук, вул. Лікаря Парнети, 2. Коригування
1656800000	Бюджет Миргородської міської територіальної громади, усього у тому числі:	2 000 2 000	реконструкція котельні шляхом встановлення когенераційної установи потужністю 160 кВт для виробництва теплової та електричної енергії за адресою: вул. Старосвітська, 17-А в м. Миргород Полтавської області
Рівненська область, усього у тому числі:	15 500		
1710000000	Обласний бюджет Рівненської області, усього у тому числі:	2 500 2 500	реконструкція приймального відділення під відділення екстреної (невідкладної) медичної допомоги будівлі головного корпусу (літ. А-III) КНП «Дубенська міська лікарня» Дубенської міської ради за адресою: вул. Львівська, 73, м. Дубно, Рівненська область
1750100000	Бюджет Бабинської сільської територіальної громади, усього у тому числі:	2 500 2 500	реконструкція системи водовідведення в с. Бабин Рівненського району Рівненської області з улаштуванням споруди біологічного очищення стічних вод за адресою: с. Бабин, вул. Набережна, 1
1756400000	Бюджет Рівненської міської територіальної громади, усього у тому числі:	2 500 2 500	будівництво водопроводу з підключенням до централізованого водопостачання в мікрорайоні «Тинне» у м. Рівному (1 черга) (Коригування)
1755900000	Бюджет Здолбунівської міської територіальної громади, усього у тому числі:	8 000 8 000 4 000 4 000	реконструкція котельні з встановленням когенераційних установок потужністю по 600 кВт за адресою: вул. Шкільна, 40б та вул. Шкільна 40 в м. Здолбунів Рівненської області, а саме: реконструкція котельні з встановленням когенераційної установи потужністю 600 кВт за адресою: вул. Шкільна, 40б в м. Здолбунів Рівненської області реконструкція котельні з встановленням когенераційної установи потужністю 600 кВт за адресою: вул. Шкільна, 40 в м. Здолбунів Рівненської області
Сумська область, усього у тому числі:	68 303,849		
1850100000	Бюджет Березівської сільської територіальної громади, усього у тому числі:	1 232,768 622,493 610,275	капітальний ремонт водонапірної вежі з встановленням частотної станції по вул. Туманського у с. Шевченкове Шосткинського району Сумської області. Коригування капітальний ремонт водонапірної вежі з встановленням частотної станції по провул. Зелений у с. Землянка Шосткинського району Сумської області. Коригування
1851000000	Бюджет Боромлянської сільської територіальної громади, усього у тому числі:	1 268,463 1 268,463	нове будівництво артсвердловини з тампонажем аварійної свердловини в с. Гребениківка Охтирського району Сумської області. Коригування
1851400000	Бюджет Нижньосирватської сільської територіальної громади, усього у тому числі:	1 343,497 1 343,497	реконструкція каналізаційної насосної станції з встановленням станції очистки стічних вод в с. Старе Село Сумського району
1853000000	Бюджет Шосткинської міської територіальної громади, усього у тому числі:	52 359,121 50 000 2 359,121	нове будівництво комплексної інженерної когенераційної установи для виробництва електричної енергії на території Шосткинської міської ради за адресою: Сумська область, м. Шостка, вул. Леоніда Каденюка, 1 реконструкція самопливної каналізаційної мережі колектору від вул. Короленка по головну КНС на ділянці по вул. Матросова від вул. Українська до гаражного кооперативу «Набережний» в м. Шостка Сумської області. Коригування
1853100000	Бюджет Сумської міської території громади, усього у тому числі:	10 000 10 000	реконструкція каналізаційного напорного колектора від КНС № 1 А по вул. Соборній до міських очисних споруд
1853400000	Бюджет Конотопської міської територіальної громади, усього у тому числі:	1 000 1 000	реконструкція (термомодернізація) будівлі хірургічного корпусу КНП КМР «Конотопська ЦРЛ ім. ак. М. Давидова» за адресою: Сумська область, м. Конотоп, вул. Успенсько-Троїцька, 53
1854400000	Бюджет Попівської сільської територіальної громади, усього у тому числі:	1 100 1 100	реконструкція існуючої мережі теплопостачання з встановленням твердопаливних котлів Великосамбірського ЗЗСО І-III ступенів за адресою: вул. Дептівська, 2а, с. Великий Самбір, Конотопського району, Сумської області. Коригування
Тернопільська область, усього у тому числі:	6 000		
1954400000	Бюджет Копичинецької міської територіальної громади, усього у тому числі:	1 000 1 000	нове будівництво очисних споруд продуктивністю 200 м-3/добу по вул. Ясній, 61, у м. Копичинці Чортківського району Тернопільської області. Коригування
1955400000	Бюджет Чортківської міської територіальної громади, усього у тому числі:	5 000 4 000 1 000	капітальний ремонт із впровадженням заходів по енергозбереженню будівель поліклініки та лікарні КНП «Чортківська центральна міська лікарня» Чортківської міської ради, що знаходиться за адресою: Тернопільська область, м. Чортків, вул. Д. Пугута, буд. 31-Б (Коригування) капітальний ремонт приймально-діагностичного відділення та відділення анестезіології та інтенсивної терапії КНП «Чортківська ЦМЛ» за адресою: Тернопільська обл., м. Чортків вул. Дм. Пугута, 31Б. Коригування
Харківська область, усього у тому числі:	104 317,557		
2010000000	Обласний бюджет Харківської області, усього	5 000 5 000 2 000 1 000 2 000	реконструкція комплексу очисних споруд господарсько-побутових стічних вод потужністю 1000 м-3/добу за адресою: Харківська обл., Харківський р-н, м. Дергачі, вул. Соснова, 10-У, а саме: реконструкція комплексу очисних споруд господарсько-побутових стічних вод потужністю 1000 м-3/добу за адресою: Харківська обл., Харківський р-н, м. Дергачі, вул. Соснова, 10-У. Перша черга реконструкція комплексу очисних споруд господарсько-побутових стічних вод потужністю 1000 м-3/добу за адресою: Харківська обл., Харківський р-н, м. Дергачі, вул. Соснова, 10-У. Друга черга реконструкція комплексу очисних споруд господарсько-побутових стічних вод потужністю 1000 м-3/добу за адресою: Харківська обл., Харківський р-н, м. Дергачі, вул. Соснова, 10-У. Третя черга
2050200000	Бюджет Мерейф'янської міської територіальної громади, усього у тому числі:	5 138,057 4 000 1 138,057	нове будівництво резервного джерела тепла та електрогенерації потужністю 532 кВт за адресою: Харківська область, Харківський район, м. Мерейфа, вул. Дніпровська, 148 капітальний ремонт свердловини № 1 за адресою: вул. Центральна, с. Яковлівка, Харківського району, Харківської області
2051400000	Бюджет Пісочинської селищної територіальної громади, усього у тому числі:	6 500 6 500	нове будівництво комплексної інженерної (когенераційної) споруди для виробництва електричної енергії у Пісочинській громаді за адресою: Харківська область, Харківський район, сел. Пісочин по вул. Енергетиків, 1-К
2051800000	Бюджет Ізюмської міської території громади, усього у тому числі:	4 000 4 000 1 000 1 000 1 000	нове будівництво комплексної інженерної (когенераційної) споруди для виробництва електричної енергії за адресою: Харківська область, м. Ізюм, пров. Залікарняний, 5 Б, вул. Київська, 17-Б, вул. Соборна, 52-Б, пр-т Незалежності, 33-Б, а саме: нове будівництво комплексної інженерної (когенераційної) споруди для виробництва електричної енергії за адресою: Харківська область, Ізюмський район, м. Ізюм, проспект Незалежності, буд. 33-Б нове будівництво комплексної інженерної (когенераційної) споруди для виробництва електричної енергії за адресою: Харківська область, Ізюмський район, м. Ізюм, вул. Соборна, буд. 52-Б нове будівництво комплексної інженерної (когенераційної) споруди для виробництва електричної енергії за адресою: Харківська область, Ізюмський район, м. Ізюм, вул. Київська, буд. 17-Б нове будівництво комплексної інженерної (когенераційної) споруди для виробництва електричної енергії за адресою: Харківська область, Ізюмський район, м. Ізюм, провулок Залікарняний, буд. 5Б
2052400000	Бюджет Балаклійської міської територіальної громади, усього у тому числі:	10 000 10 000 2 500 2 500 2 500 2 500	нове будівництво комплексних інженерних (когенераційних) споруд для виробництва електричної енергії КП «Балаклійські теплові мережі» Балаклійської міської ради Харківської області за адресами: Харківська область, Ізюмський р-н, м. Балаклія, вул. Соборна, 64, вул. Соборна, 109-А, вул. Газовиків, 14, вул. Новоселівка, 103-А, а саме: нове будівництво комплексної інженерної когенераційної установи для виробництва електричної енергії КП «Балаклійські теплові мережі» БМР ХО за адресою: Харківська область, Ізюмський р-н, м. Балаклія, вул. Новоселівка, 103-А нове будівництво комплексної інженерної когенераційної установи для виробництва електричної енергії КП «Балаклійські теплові мережі» БМР ХО за адресою: Харківська область, Ізюмський р-н, м. Балаклія, вул. Газовиків, 14 нове будівництво комплексної інженерної когенераційної установи для виробництва електричної енергії КП «Балаклійські теплові мережі» БМР ХО за адресою: Харківська область, Ізюмський р-н, м. Балаклія, вул. Соборна, 64 нове будівництво комплексної інженерної когенераційної установи для виробництва електричної енергії КП «Балаклійські теплові мережі» БМР ХО за адресою: Харківська область, Ізюмський р-н, м. Балаклія, вул. Газовиків, 14 нове будівництво комплексної інженерної когенераційної установи для виробництва електричної енергії КП «Балаклійські теплові мережі» БМР ХО за адресою: Харківська область, Ізюмський р-н, м. Балаклія, вул. Соборна, 109-А

ДОКУМЕНТИ

2054700000	Бюджет Златопільської міської територіальної громади, усього у тому числі:	12 000 9 000 1 500 1 500 1 500 1 500 1 500 3 000	впровадження системи розподіленої генерації з метою безперебійного та сталого постачання теплової енергії у м. Златопіль Харківської області, а саме: нове будівництво резервного джерела тепла та електрогенерації за адресою: Харківська область, Лозівський район, м. Златопіль, мікрорайон 1/2, буд. 21-Г нове будівництво резервного джерела тепла та електрогенерації за адресою: Харківська область, Лозівський район, м. Златопіль, мікрорайон 3, буд. 37 нове будівництво резервного джерела тепла та електрогенерації за адресою: Харківська область, Лозівський район, м. Златопіль, мікрорайон 4, буд. 31 нове будівництво резервного джерела тепла та електрогенерації за адресою: Харківська область, Лозівський район, м. Златопіль, мікрорайон 1/2, буд. 81 нове будівництво резервного джерела тепла та електрогенерації за адресою: Харківська область, Лозівський район, м. Златопіль, мікрорайон 3, буд. 36-А нове будівництво резервного джерела тепла та електрогенерації за адресою: Харківська область, Лозівський район, м. Златопіль, мікрорайон 6, буд. 27 реконструкція водопроводу в с. Ржавчик Лозівського району Харківської області Код ДК 45454000-4 Реконструкція	2357400000	Бюджет Уманської міської територіальної громади, усього у тому числі:	7 000 3 500	капітальний ремонт операційного блоку відділення загальної хірургії терапевтичного корпусу № 4 комунального некомерційного підприємства «Уманська центральна міська лікарня» Уманської міської ради» за адресою: Черкаська область, Уманський район, Уманська територіальна громада, місто Умань, вул. Шевченка, 50 нове будівництво газової генераторної установки потужністю 1,9 МВт за адресою: вул. Енергетична, 146, м. Умань Черкаської області
2055200000	Бюджет Слобожанської міської територіальної громади, усього у тому числі:	25 679,5 25 679,5 10 271,8 15 407,7	нове будівництво комплексних інженерних (когенераційних) споруд для виробництва електричної енергії, а саме: нове будівництво комплексної інженерної (когенераційної) споруди для виробництва електричної енергії за адресою: Харківська область, Чугуївський район, с-ще Слобожанське, вул. Енергетиків, 8 Г нове будівництво комплексної інженерної (когенераційної) споруди для виробництва електричної енергії за адресою: Харківська область, Чугуївський район, с-ще Слобожанське, вул. Енергетиків, 33 А	2455200000	Бюджет Чернівецької міської територіальної громади, усього у тому числі:	11 000 1 000 10 000 5 000 5 000	будівництво артезіанської свердловини у м. Христинівка Уманського району Черкаської області нове будівництво локальних каналізаційних очисних споруд селища Глибока Чернівецького району Чернівецької області нове будівництво твердопаливної модульної котельні у Ванчиківському ліцеї Ванчиковецької сільської ради Чернівецького району Чернівецької області в с. Ванчиківці, вул. Головна, 173-в
2055300000	Бюджет Солоницівської селищної територіальної громади, усього у тому числі:	36 000 36 000	нове будівництво комплексних інженерних (когенераційних) споруд для виробництва електричної енергії на території Солоницівської селищної ради за адресами: Харківська область, Харківський район, сщ. Солоницівка, вул. Сумський шлях, 5-Е, с. Подвірки,	Чернігівська область, усього у тому числі:	23 943,613		реконструкція будівлі опорного закладу охорони здоров'я КНП «Корюківська центральна районна лікарня» Корюківської міської ради, за адресою: вул. Шевченка, 101 м. Корюківка, Чернігівської обл. з виділенням черговості будівництва: I черга — утеплення стін головного корпусу; II черга — утеплення стін дитячого відділення, поліклініки та переходки; III черга — заміна покриття
Херсонська область, усього у тому числі:	5 500		вул. Макаренко, 14-Е, а саме: нове будівництво комплексної інженерної (когенераційної) споруди для виробництва електричної енергії на території Солоницівської селищної ради за адресою: Харківська область, Харківський район, сщ. Солоницівка, вул. Сумський шлях, 5-Е нове будівництво комплексної інженерної (когенераційної) споруди для виробництва електричної енергії на території Солоницівської селищної ради за адресою: Харківська область, Харківський район, с. Подвірки, вул. Макаренка, 14-Е	2550700000	Бюджет Корюківської міської територіальної громади, усього у тому числі:	5 000 5 000	реконструкція водопровідної мережі по вулиці Центральна від будинку № 48 до вулиці Кобизький шлях міста Носівка Чернігівської області реконструкція водопровідно-каналізаційної мережі по вулиці Баштова з приєднанням до каналізаційної мережі дитячого садка «Барвінок» та житлових багатоквартирних будинків міста Носівка Чернігівської області
2110000000	Обласний бюджет Херсонської області, усього у тому числі:	4 000 2 500	капітальний ремонт (ліквідація аварійної ситуації) системи водопостачання села Таврійське Херсонського району Херсонської області капітальний ремонт (ліквідація аварійної ситуації) системи водопостачання села Правдине Херсонської області (Корегування)	2550800000	Бюджет Носівської міської територіальної громади, усього у тому числі:	2 983,439 983,439	реконструкція водопровідно-каналізаційної мережі по вулиці Центральна від будинку № 48 до вулиці Кобизький шлях міста Носівка Чернігівської області
2153600000	Бюджет Великоолександрівської селищної територіальної громади, усього у тому числі:	1 500 1 500	капітальний ремонт будівель КНП «Великоолександрівська лікарня», за адресою: Херсонська область, Бериславський район, селище Велика Олександрівна, вулиця Свободи, 204 Коригування. (I черга)	2551200000	Бюджет Коропської селищної територіальної громади, усього у тому числі:	5 500 5 500	нове будівництво свердловини в селищі Короп Новгород-Сіверського району Чернігівської області
Хмельницька область, усього у тому числі:	25 000		реконструкція котельні та системи опалення (заходи з енергозбереження) комунального некомерційного підприємства «Білогірська багатoproфільна лікарня» Білогірської селищної ради Шепетівського району Хмельницької області за адресою: вул. Миру, 1 смт. Білогір'я Хмельницької області (коригування)	2551700000	Бюджет Менської міської територіальної громади, усього у тому числі:	660,956 660,956	реконструкція внутрішньої системи опалення котельні по вул. Гімназійна 1А в м. Мена Чернігівської області з улаштуванням блочно-модульної твердопаливної котельні БМК-1200 для використання її в якості резервної (аварійної)
2210000000	Обласний бюджет Хмельницької області, усього у тому числі:	11 500 1 500	реконструкція котельні та системи опалення (заходи з енергозбереження) комунального некомерційного підприємства «Білогірська багатoproфільна лікарня» Білогірської селищної ради Шепетівського району Хмельницької області за адресою: вул. Миру, 1 смт. Білогір'я Хмельницької області (коригування)	2553800000	Бюджет Ніжинської міської територіальної громади, усього у тому числі:	4 500 4 500	капітальний ремонт частини громадської будівлі головного корпусу № 1 «Дитяче відділення» КНП «Ніжинська центральна міська лікарня імені Миколи Галицького» Ніжинської міської ради Чернігівської області за адресою: Чернігівська область, м. Ніжин, вул. Амосова академіка, 1
		5 000 3 000	нове будівництво блочно-модульної газової котельні потужністю 2 МВт за адресою: Хмельницька обл., Хмельницький р-н, Красилівська територіальна громада, м. Красилів, вул. м. Грушевського (біля Красилівської гімназії № 2) нове будівництво теплогенераторної, на умовах дотримання вимог по енергозбереженню, з метою підготовки до опалювального сезону Смотрицького будинку-інтернату для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю по вул. Д. Бачинського, 1 в смт. Смотрич Кам'янець-Подільського району Хмельницької області	2554800000	Бюджет Понорницької селищної територіальної громади, усього у тому числі:	3 249,218 3 249,218	капітальний ремонт артезіанської свердловини за адресою: Чернігівська область, Новгород-Сіверський район, селище Понорниця, вул. Європейська Понорницької територіальної громади
		2 000	реконструкція електрокотельні із встановленням твердопаливних котлів комунального психіатричного закладу «Мілівецький психоневрологічний інтернат» за адресою: вул. Головна, 2 с. Мілівці Кам'янець-Подільського району Хмельницької області	2555100000	Бюджет Бахмацької міської територіальної громади, усього у тому числі:	2 000 2 000	«Реконструкція напірного каналізаційного колектору до очисних споруд в м. Бахмач Чернігівської області» Коригування кошторисної документації 2
2251600000	Бюджет Новоушицької селищної територіальної громади, усього у тому числі:	2 000 2 000	капітальний ремонт окремими ділянками водопровідних мереж в селищі Нова Ушиця Кам'янець-Подільського району Хмельницької області (Коригування 3)	2555900000	Бюджет Чернігівської міської територіальної громади, усього у тому числі:	50 50	реконструкція водоводу артезіанських свердловин від вул. 77-ї Гвардійської дивізії до колодязя підключення артезіанської свердловини № 2 водопровідної насосної станції № 1 «Яліщчина» (вул. Фікселя, 54 в м. Чернігові)
2251700000	Бюджет Полонської міської територіальної громади, усього у тому числі:	5 000 5 000	нове будівництво системи водопостачання для м. Полонне, Хмельницької області від підземного водозабору «Березенський каскад» до водоочисної станції по вул. Супутника, м. Полонне, Хмельницької області. Коригування	Усього		740 340	
2255200000	Бюджет Старокостянтинівської міської територіальної громади, усього у тому числі:	6 500 6 500	реконструкція 1-го поверху будівлі терапевтичного корпусу за адресою: Хмельницька область, Хмельницький район, Старокостянтинівська територіальна громада, місто Старокостянтинів, вулиця Захисників України, 47				
Черкаська область, усього у тому числі:	32 275,796						
2351900000	Бюджет Іванківської сільської територіальної громади, усього у тому числі:	4 500 4 500	нове будівництво водопроводу питного по вул. Лісі Українки, вул. Українська, вул. 40-річчя Перемоги, вул. Соборна, вул. Ігоря Щербини, пров. Ігоря Щербини, вул. Ф. Парія, пров. Короленка, вул. Пампухівська, вул. Сонячна, пров. Соляничий, пров. Турбовського, вул. Аптекарска, вул. Поштова, вул. Захарова, вул. Дивного, пров. Млинарський в селі Іваньки Уманського району Черкаської області.» (Коригування)				
2353600000	Бюджет Ладизинської сільської територіальної громади, усього у тому числі:	4 724,506 4 724,506	будівництво водопровідних мереж в селі Колодисте Ладизинської сільської територіальної громади Уманського району Черкаської області				
2357300000	Бюджет Смілянської міської територіальної громади, усього у тому числі:	16 000 8 000 8 000	будівництво блочно-модульної газової котельні на території, обмеженої вул. Мазура, Рєпіна, Павлова та пров. Павлова у м. Сміла Черкаської області будівництво блочно-модульної газової котельні на території, обмеженої вулицями Мазура, Промисловою та внутрішньо кварталним проїздом від вул. Промислової у м. Сміла Черкаської області				

